

NASLOV—ADDRESS:
Glasilo K. S. K. Jednote
6117 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio
Telephone: EKinderer 2112

ZA DOSEGO ZMAGE
KUPUJTE VOJNE
BONDE

Kranjsko - Slovenska
Katolička Jednota
je prva in najstarejša
slovenska bratska pod-
pora organizacija
v Ameriki.
Posluje že 51. leto
JUBILEJNA IZDAJA
I. DEL
JUBILEE EDITION
PART I.

Entered as Second Class Matter December 12th 1932, at the Post Office at Cleveland, Ohio. Under the Act of August 12th 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1102, Act of October 3rd 1917. Authorized on May 22nd 1918.

NO. 30 — ŠTEV. 30

CLEVELAND, O., 26. JULIJA (JULY), 1944

VOLUME XXX — LETO XXX

1894 - ZLATI JUBILEJ K. S. K. JEDNOTE - 1944

V spomin

ustanoviteljem ali
pionirjem naše Jednote

V počast in poklon

našim članom in članicam,
ki so v ameriški armadi

Naši podporni materi

K Tebi, danes mati,
Ti podpora naša,
spet otroci Tvoji
sмо prišli;
dan proslave zlati
rojstni Tvoj v veselju,
da bi v hili svoji
slavili.

Sprejmi le iskrena,
srčna prav vočila
in čestitke društev
iz vseh držav.
Naj bo izrečena
hvala za dobrote.—
Dvignimo vsi čase
slavljenki v pozdrav!

Dalje obnovimo
našo ji zvestobo;
zанjo le delujmo
radi vse.
Vedno le živimo
le po geslu njenem!
Draga nam Jednota,
njaj živi!

—I. Z.

MOST REV. SAMUEL A. STRITCH,
D.D. chikaški nadškof

REV. P. S. SUSTERŠIČ
bivši župnik slovenske cerkve sv. Jožeta,
III., in glavni ustanovnik KSKJ.
Roden 22. januarja, 1864.
umri 24. marca, 1911.

MOST REV. FRANCIS J. MAGNER,
Ph. D., D. D., skof v Marquette, Mich.

DOPOLDANSKI PROGRAM

- 1.—Ob deseti uri dopoldne sibranje društva pri cerkvi sv. Jozefa.
2.—Ob poi enajsti uri parada po Indiani, Ottawa, Benton in Chicago cesti.
ki se razprostira po sledetem redu:
a) Ameriške zastave, in društvena bandera.
b) Boys Scouts fare sv. Jozefa.
c) Girls Scouts fare sv. Jozefa.
d) Godba mestne višje šole iz Jolietta, Ill.
e) Mladinski oddelki K. S. K. Jednote.
f) Kadetinja mladinskega oddelka Slovenske ženske zvez.
g) Društva braških Jednot in Zvez.
h) Šolska godba sv. Jozefa, Joliet, Ill.
i) Kadetinja Slovenske ženske zvez.
j) Lokalna društva K. S. K. Jednote.
k) Zumanja društva K. S. K. Jednote.
l) KSKJ kadetinja in Mladinski krošek.
m) Soutanovitelji K. S. K. Jednote.
n) Bivši glavni odborniki in odbornice KSKJ.
o) Sedanj glavni odbor KSKJ.
p) Duhovščina horata v cerkev in župnika.

3.—Ob enajsti uri slovesna sv. mala v cerkvi sv. Jozefa za vse live in mrtve
cline in članice KSKJ, katero daruje Rev. M. J. Butala, župnik cerkve
sv. Jozefa in duhovni vodja KSKJ ob asistenci Rev. Kazimir Overcikota
OMC, župnik cerkve sv. Štefana, Milwaukee, Wis., dijakon, in Rev.
M. J. Setnicarja STD, župnik cerkve sv. Marije, West Allis, Wis., sub-
diakon.

Cerkvenim obredom bo predsedoval Most Rev. Samuel A. Stritch D.
D. nadškof chikaški in pridegar pa bo Most Rev. Francis J. Magner Ph.
D. D. skof iz Marquette, Mich., ki je tudi častni predsednik Baragove
Zvez.

Sloveni sv. mali bo prisostvovali tudi starosta slovenskih duhov-
nikov. Very Rev. Cyril Zupan OSB, načelnik samostana sv. Krišta, Canon
City, Colo., kot "Archpriest."

PROGRAM SLAVNOSTI 50-LETNICE

KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE KATEREGA PRIMEDIJO DRUŠTVA K. S. K. JEDNOTE IZ JOLIETA IN ROCKDALE, ILL.

Dijakona prevzetenemu nadškofu chikaškemu Samuel A. Stritchu
D. D. bosta Very Rev. Aloysius Madic OFM, predstojnik St. Mary's
seminarija, Lemont, Ill., in Rev. Louis Koren, župnik cerkve sv. Cirila
in Metoda, Sheboygan, Wis.

Kapiana prevzetenemu marquettakušku škofu Francis J. Magneru
Ph. D. D. bosta Rev. Francis Scherlinger, predsednik Baragove Zvez-
ce in župnik cerkve Prevertega Srca L'Anse, Mich., in Rev. Cyril Shir-
ce OFM, tajnik Baragove Zvezce, Lemont, Ill.

Cerkvenim obredom bo nadeloval č. g. Rev. Michael Cepon, po-
molni župnik cerkve Matere Božje iz Waukegan, Ill.

Časten gost cerkvenim obredom pa bo kanonik Rt. Rev. John J.
Oman, župnik fare sv. Lovrenca, Cleveland (Newburg), Ohio.

POPOLDANSKI PROGRAM:

- 4.—Ob eni uri popoldne pribljevanje slavnostnega banketa v dvorani farnega parka, 1500 Raymond Ave. Bude bodo začeli voziti udeležence v park ispred cerkve sv. Jozefa ob 12:30 popoldne.
5.—Otvoritev programa po John Churnovichu, predsedniku pripravilnega odbora in izrednem stolovratatelju Mr. Josip Zalarju, glavnemu tajniku K. S. K. Jednote.
6.—Izredčev ameriške zastave po Boys Scouts fare sv. Jozefa in zaprisega svestobe ameriške zastave po Girls Scouts fare sv. Jozefa.
7.—Ameriška himna—zapoje vsa mnogica s spremstvom solski goble fare sv. Jozefa, Joliet, Ill.

8.—Pozdravni govor Rev. M. J. Butala, župnika cerkve sv. Jozefa in duhov-
nega vodja KSKJ.

9.—Pozdravni govor Hon. Arthur O. Janke, župana mesta Joliet, Ill.

10.—Pozdravni govor Hon. Richard J. Barr, državnega poslanca.

11.—Pesem "Pozdravljeni," zapeje pevski zbor cerkve sv. Jozefa.

12.—Govor—prevzeteni nadškof chikaški, Samuel A. Stritch D. D.

13.—Govor—Mr. John Germ, glavni predsednik KSKJ.

14.—Zapoje moški zbor "Jolly Fellows" iz Milwaukee, Wis.

15.—Govor—Mrs. Mary Hochevar, glavna nadzornica KSKJ.

16.—Zaigrajo na kitare "Plut Trio" iz West Pullman, Ill.

17.—Govor—Very Rev. Cyril Zupan OSB, Canon City, Colo., bivši duhovni
vodja KSKJ.

18.—Govor—Mr. George J. Brince, predsednik nadzornega odbora KSKJ.

19.—Predstava kratke zgodovine Jednote—mladinski oddelki in učenci šole
sv. Jozefa.

20.—Govor—Rev. Kazimir Overcik, bivši duhovni vodja KSKJ.

21.—Govor—Mr. John D. Butkovich, glavni predsednik Hrvatske Bratice Za-
jednice in bivši glavni uradnik KSKJ.

22.—Kratka predstava čarovalnika Mr. John J. Gordina iz Cleveland, O.

23.—Govor—Rev. Francis Scherlinger, predsednik Baragove Zvezce.

24.—Predstavitev zmagovalcev v častnih gostov Zlati-Jubilejne kampanje K.
S. K. Jednote.

25.—Slavnostni govor—kanonika Rt. Rev. John J. Omana, župnika fare
sv. Lovrenca, Cleveland, O., in bivši duhovni vodja KSKJ.

26.—Predstavitev glavnih odbornikov in odbornih bratovskih Jednot in Zvez.

27.—Pesem "God Bless America," zapejeti Mr. John Germ, glavni predsednik
in goč. Mary E. Polutnik, glavna nadzornica KSKJ.

28.—Zaključek programa.

29.—Nastop z televadbo KSKJ kadetin in mladinskega kroška na farnem parku.

30.—Nastopna igra med Jolietom in Waukeganom.

31.—Prvsta zabava in pleš v dvorani farnega parka.

PRVI VAZEN OKLIC - "Z ZDRUŽENIMI MOČMI"

Da je bila v Ameriki ustanovljena prva slovenska podpora organizacija, naša K. S. K. Jednota, gre pri tem glavna zasluža in priznanje blagopojnemu župniku cerkve sv. Jožeta v Jolietu, Ill., Father Frančišku Šusteršiču, ker je baš on prvi sprozil to idejo.

Rev. Šusteršič je dospel v Joliet, Ill., dne 20. aprila, 1891. Kot vnet delavec v vinogradu Gospodovem je poleg oskrbovanja svoje domače fare tudi opravljal misijonska dela po raznih tedanjih slovenskih naseljih v državi Illinois, Iowa in celo Pennsylvani. Pri teh prilikah je našim priseljencem priporočal, da naj ustanavlja svoja podpora društva.

Kakor znano, je bilo leta 1892 že 17 takih samostojnih društev širom držav. Nekatera izmed teh so se priklopila k Češki Jednoti, druga so pa poslovala samostojno.

Ker je začel leta 1892 izhajati pri slovenski tedni v naši novi domovini, starosta vseh drugih slovenskih listov, "Ameriški Slovenec," je Rev. Šusteršič v št. 43, dne 14. oktobra, 1892, torej že pred 51 leti, na prvi strani omenjenega lista priobčil prvi javen oklic ali apel za ustanovitev lastne slovenske podporte organizacije ali Jednote.

Da naši rojaki niso mogli vpoštovati ali urešniti ideje Father Šusteršiča še v jeseni leta 1892, je bil vzrok ta, ker tedaj so bili tudi v deželi zelo slabi časi vsled nezaposlenosti.

Dotični oklic Father Šusteršiča se je glasil sledete:

"Z ZDRUŽENIMI MOČMI!"

Slovenko-amerikanska društva pozor!

PRVA PROŠNJA ZA SPREJEM UDA

Ime prosilca _____
Star _____
Želi biti sprejet v društvo _____
št. v društva _____
št. vrednost _____
priporočen od brata _____

NAZNANILO O SPREJETI UDA.

Od urada društva _____
št. v društva _____
Gospodu _____
Tajnik K. S. K. J. v redni seji naši dne _____
meseca _____ 18. smo sprejeli za uda Jednote gosp. _____
star _____ let.

Kakor društvo šteje s tem članom _____ udov. V _____ dne _____ leta _____

V imenu društva:
preds. društva _____
tajnik društva _____
zastopnik društva _____

Društveni pečat
Opomba urednikom društva
Ta listina ima biti podpisana od postavnega zdravnika in potrjena od društvenega zborja predsednika in biti poslana na tajnika Jednote.

TUDI ZASLUŽEN JEDNOTAR

JOSIP PANTAN
Za ustanovitev naše Jednote se je tudi mnogo trudil sedaj se pokojni Josip Pantan, član tozadnjega pripravljalnega odbora in tajnik društva Vitez sv. Jurija, št. 3. Na drugi konvenciji je bil izvoljen za drugega Jednotnega predsednika.

PRVI PISMIENI OKLIC PRIPRAVLJALNEGA ODBORA ZA USTANOVITEV K. S. K. JEDNOTE

Razposlan v jeseni, leta 1893.
Oklic je bil tiskan na 11x17 palcev veliki poli.
Joliet, Ill. 1893
Slavno društvo

BRATJE!

Splošna želja vseh ameriško-slovenskih podpornih društev je, da se združijo v celoto ali

JEDNOTE.

Da se pa to zgodi je treba, da se snidejo odpolanci ali delegati posameznih društev v posvetovanju, pri katerem se bodo določila pravila Jednote in volil odbor Jednote. Mi Slovenci v Jolietu predlagamo kot KRAJ zborovanja mesto JOLIET, zato ker leži nekako najbolj v središču zedinjenih držav in ker imamo takoj četvero-slovenskih katoliških podpornih društev, namreč društvo Sv. Jožefa, Sv. Jurija, Sv. Cirila in Metoda in Sv. Ivana Krstitelja. Kot čas zborovanja nasvetujemo dan

1. aprila l. 1894.

Pravila za Jednote bodo določili na ustanovnem zborovanju. Mi smo po večjem zadovoljni s pravili katera je priobčil "Amerik Slovenec" v 48. in 49. številki; nekatere člene lahko premenimo, kakor bo sklenila večina delegatov. Vendar Jednote naša mora biti slovenska in katoliška.

BRATJE- Katoliška vera, katero smo pododelovali od svojih očetov, nam bodi sveta, sveta tudib v tujini! Ne dajte se begati od nikogar! Pokažite pred svetom, da ste katoličani! Katoličane se kažejo Čehi in Poljaki in Slovaki in — Slovenci bi zaostali? Nikdar! Saj je vše Koseški pel: "Hrast se omaja in hrib, zvestoba Slovenca ne gane." Torej Jednote katoliško ali pa — nobene!

BRATJE! Preverjate to za ves naš narod velevalno zadevo in posvetujte se o njej pri prvej društvenej seji. Potem nam odgovorite na tale vprašanja:

1.) Ali hoče Vaše društvo postopiti k Jednoti na slovenski in katoliški podlagi?

2.) Ali je Vaše društvo zadovoljno, da se vrši ustanovni zbor v Jolietu, Ill.?

3.) Ali hoče Vaše društvo delegata ali odpolanca k ustanovnemu zborovanju, ali pa samo pismenim potom staviti svoje nasvetne?

4.) Ali je Vaše društvo zadovoljno, da se vrši ustanovni zbor dne 1. aprila l. 1894, če ne, nasvetujte, kak drug pripraven dan.

5.) Koliko udov šteje Vaše društvo?

BRATJE! združimo in spoznajmo se tudi! Če je le mogoče, odpošljite poslanca k ustanovnemu zborovanju, da se spoznamo in dogovorimo o svojih težnjah! Torej, bratje! odgovorite nam na zgorejšnja vprašanja. Odgovor naj podpiše predsednik in še kak društveni dbornik. Izvolute nam poslati naslov ali adres predsednika ali tajnika Vašega društva.

Za vero in narod!
Bratovski pozdrav vsem rojkom Slovencem!
V imenu jolietskih Slovencev:

MIHAEL VARDIJAN,
tajnik pripravljalnega odbora
za ustanovni zbor.
Naslov ali adres napravite:

MR. MIKE VARDIJAN
205 Stone street
JOLIET, ILL.

Med otroci

Petrček se igra z avtomobirom. Sosedov Joža ga nekaj časa opazuje, potem pa ga vpraša: "Ali je to vse, kar spada k twojem avtomobilu?"

"Seveda," mu odgovori Petek.

"Ha, ha," se smeji Joža, "kакšen avtomobil pa imaš, ko niti karte za bencin nimaš!"

NASI POKOJNI JEDNOTE

KAKO JE NASTALO IME K. S. K. J.

K imenu K. S. K. J. nekateri vedoma ali pa iz poznejosti že danes nimo prave "flavce." Reanica pri tem je tole:

Pri ustanovnem shodu, ko so deteta (Jednote) krstili, svabila pokojni č. g. Šusteršič in jaz zmenjena, da naj bo ime "Jugoslovenska Katolička Jednota." Delegatje od dveh društev pa si niso dali dopovedati, da je tako prav. Rekl so vedno in vedno: "Mi smo določili pri seji doma, da naj bo Jednota "Kranjska." Brez dodatka "Kranjska" ne moremo v imenu društva glasovati za jednoto in ne moremo glasovati za pristop!" — Pokojnemu Rev. Šusteršiču se je zdele, da bi morda s celo Jednoto ne bilo nič, še se ne vdajo. Bilo mu je več na stvari, kakor na imenu kar je bilo tudi prav. Zato je slednjič priplustil "Kranjska" in dodal se "Slovenska Katolička Jednota." V posebnem pismu mi je koj pojasnil celo zadevo, pa se mi ni zdelo prilčno, da bi se o tem pisalo v "Amer. Slovenec." — Glavna stvar je bila, da je nastala Vseslovenska Zveza v Ameriki. Ime nima dosti opraviti.

Shakopee, Minn., 20. maja, 1924.

Rev. Matija Šava.

NAŠE VRLE JEDNOTA-RICE

Dvomimo, da ima še kaka druga slovenska podpora organizacija pod svojo zastavo toliko ženskih društev kakor naša Jednota; to je znamenje in dokaz, da se naše rojakinje rade za kaj dobrega zanimajo.

Izmed 177 naših skupnih krajevnih društev je 51 ženskih, in sicer: Št. 78, 80, 81, 82, 85, 92, 104, 105, 108, 111, 114, 115, 119, 120, 121, 123, 127, 128, 133, 134, 139, 147, 150, 156, 157, 158, 160, 162, 164, 165, 170, 173, 174, 181, 184, 186, 190, 193, 194, 196, 198, 202, 203, 204, 206, 208, 218, 225, 232, 242 in 246.

Poleg tega so tudi pri več mešanih društvenih članic v uradih, kot predsednica, tajnica in blagajnica. Svoječasno je celo pri nekem večina moškevem društvu v Waukeganu, Ill., članica kot predsednica isto vodila. Glede tega moramo to dejstvo vpoštovati in razloga, da ni bilo morda članov za uradna mesta na razpolago, saj jih služi dandanes v armadi že 3.710.

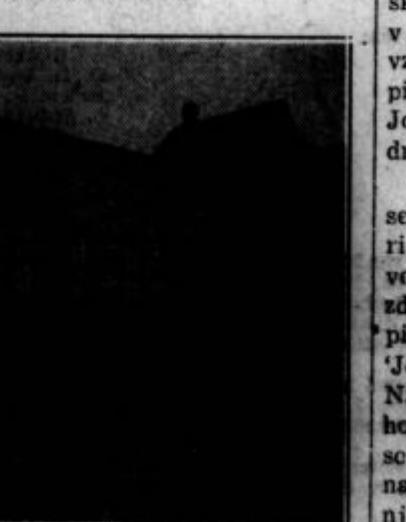
Skoro na vseh naših konvencijih so leta zadnjega leta naše Jednotarice pridobile eno mesto več v glavnem odboru, sedaj jih je pet. Morda na prihodnji konvenciji leta 1946 v Pueblo, Colo., bo še ena več.

Naše drage sestre so svoje zanimanje za Jednote tudi v zadnjih dveh kampanjah najbolj jasno pokazale, kajti obokrat je baš žensko društvo prvo doseglo svojo kvoto.

Torej naj vsem našim členom Jednotaricam velja naše posebno priznanje. Klobuk dolil in poklon!

AGITIRAJTE ZA MLADINSKI ODDELEK!

ROJSTNA HIŠA NAŠE JEDNOTE

V dvorani te hiše v prvem nadstropju, ki je bila istočasno last rojaka Petra Jurčeviča, ležeca ob N. Chicago in Ohio St. Joliet, Ill., se je vršilo skupovanje za ustanovitev naše Jednote.

DRUGI OKLIC - "SVOJI K SVOJIM!"

Oklic sedanjega bogoslovca Matije Šava v "Ameriškem Slovencu," št. 37, dne 1. septembra, 1898 se je glasil sledete:

SVOJI K SVOJIM

"Kje je slovenska Jednota? Slovenska društva: Pozor! Ameriški Slovenci se moramo vendar jedenkrat združiti. Zedinimo se v Slovensko Jednoto!"

Slovenci? Da, zakaj bi se ne združili tudi Slovenci? Ali moramo biti povsod zadnji? Dolj voj nas je v Ameriki, dovolj društev že imamo, da bi se lahko združili v prav močno in krepko "Slovensko Jednoto"; imamo tudi svoj časnik, po katerev se zamoremo v domači besedi pogovarjati z vsemi Slovenci po Združenih državah.

"Kaj nam še manjka? Dobre in trdne volje in pa čuta za zgodnjeno Slovenstvo v Ameriki. Na noge, slovenska društva! Drugi se ne bodo brigali za bratske podpore od drugod, ako se bomo sami zanemarjali. 'Slovenska Jednota' nam bodi naše edino; vse skupaj pa nič. Vsakodruštvo se ustanovi zase, zase živi, životi, hira, se cepi, suši in morda celo posuši. Ko pri ustanovljenju je vobče po 40 ali pa še več društvenikov, ki v resnici vse gore za hitro procvitajo in razširjanje društva. Le škoda, da se prva gorenčnost tako hitro skadi. Nekateri spremeni zavoljo dela mesto ali deželo, se oddalji društvenemu sedežu in se slednjič loči od njega.

"Ako jih več tako naredi, tedaj je društvo kmalu slabljeno. Našim društvom manjka skupnega slovenskega smotra ali cilja. Drugi narodi v Združenih državah so že davno spoznali, da si bodo v tej, tako veliki novi domovini le na ta način zamislil pridobiti ugled in veljavo, ako se pokažejo kot narod združeni v medsebojni zvezi, v skupini Jednoti.

"Vsakdo po Združenih državah naj se vzbuja in se zaveda svoje narodnosti! Poglejte probujejoče Čehe, ponosne Slovake, ponosne Poljake itd., pri njih je vse živhano, vse se ponašajo s svojim narodom. Uvrstimo se med nje tudi Slovenci s 'Slovensko Jednoto' in jih preprčajmo, da se i mi zavedamo svoje narodnosti. Z Vseslovensko zvezo bomo koristili neposredno čvrstemu, poštenemu in marljivemu slovenskemu delavcu in njegovim družinam, in se bomo obvezni pokazati pred ameriškimi svedomi, da smo zmožni in voljni biti z njimi jednaki v novodobnem napredku in omiki. Na delo tedaj! Slovenska društva naj stvar premotriva in naj se pri svojih sejih natančno pogovore, ter svoje misli objavijo v 'Ameriškem Slovencu.'

"Razumnejši Slovenci naj pa pomen 'Slovenske Jednote' pojasnijo svojim rojakom in naj jih spodbujajo, dobro vedoč, da: 'Dolžan ni samo, kar veleva mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan!' Dostavek uredništva:

Žal, da pisec gornjega oklica Very Rev. Šava, dekan in župnik cerkve sv. Marka v Shakopee, Minn., ni dočakal Jednote 50 letnice, kajti preminil je ondi letos dne 18. maja v starosti 74 let. Še letos na spomlad nam je pisal, da bo sestavil za to jubilejno izdajo Glasila zopet kaj primerenga in da se bo tudi skupaj udeležiti Jednotine zlatobilje proslave v Jolietu, toda ta želja se mu ni spoplnila.

Tako je legend in grob zadnji pionir ali začetnik naše Jednote. R. I. P.

VAŽNO NAZNANILO

POZOR SLOVENCI!

Prišel je torej čas, da začne naša zaželenja Jednoti poslovati. Dolgo smo jadikovali, dolgo hrepeneli in slednjič vendar dosegli srečno čas, da se razglasiti početek Jednotinega delovanja. Kakor je torej vse rojakom znano,

s 1. junijem 1894. je prišela Jednota uradno poslovati. Obračam se torej do vseh slovenskih bratov, ki se ne spadajo k nobenemu podpornemu društvu, da to blagovljivo pripoznačati kot njihovo korist in se dajo vpisati v svoje krajevno društvo. Durštva pa, ki še ne spadajo k Jednoti, so vladljuno povabljena pristopiti h

Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti.

Vsakodaj lahko sprevidi, da čim večje število nas bo, s tem večjim uspehom se bo stvar nadaljevala v korist milega nam slovenskega naroda. V to pa pomozí Bog!

Vsem Slovencom srčen pozdrav!

Mih. Wardjan,
gl. tajnik KSKJ.

ODMEVI ZA USTANOVITEV JEDNOTE

SLOVENSKA JEDNOTA

(A. S.) št. 41, sept. 29, 1893)

Dragi mi rojaki! Delujmo z vsemi močmi in ne družimo se v nobeno tuje društvo, oziroma tujo "Jednoto," kajti dovolj smo močni v vsakem oziru Slovenci v Ameriki, da si ustanovimo lastno "Slovensko Jednoto." Zraven pa še opomnim podpisani, da je tudi naša želja, da podpira kakor se daj tudi nadalje vsako društvo zase svoje bolnike. Na ta način se izognemo mnogim neprijetnostim. Izražajte tudi druga društva svoja mnenja, da bomo vendar enkrat prišli do zaželenega cilja, namreč do "Slov. Jednote."

N. K. Mohorčič,
predsednik društva sv. Nikolaja v Steeltonu, Pa.

SLOVENSKA JEDNOTA

(A. S.) št. 42, 6. okt. 1893)

C. g. urednik! Blagovolite sprejeti sledeči dopis v zadevi "Slov. Jednote." Skoro v vsaki dosedaj izšli številki "Amerik. Slov." beremo dopise in poročila za Slov. Jednoto. Ker dopisnikom ni znano, kje tiči vzrok, da še ni ustanovljena, zato si štejem v dolžnost jem stvar pojasniti. Vest o Slov. Jednoti je vzbudil naš č. g. F. S. Susteršič. Odbor naših društev je že tudi imel sej radi tega; vendar pa ni edin v tem, kako naj bi se klicala? Nam se zdi neumestno, da bi jo klicali "Slov. Jednoto" ker ja že ena s tem imenom v javnosti. Dasiravno jo imajo Slovaki, poznana je povsod za "Slov. Jednoto." Kdor tega ne veruje, se lahko prepriča, ako pogleda društveni organ Slovaške Jednote. Na istem se bere, da je glasilo Slovenske Jednote. Zatorej, dragi rojaki, dajmo naslov "Slovenska Jednota" opustiti, ker je že ena s tem imenom, in naredimo raje "Kranjska Jednota," pod tem imenom naj se spoznamo in vstopimo v jedno kolo vsi bratje raznih društev v Ameriki! Da se to kmalu uresniči, kliče vsem prijateljem "Kranjske Jednote" prisrčen: Ziveli!

Joseph Panian,
tajnik društva Vitezov sv. Jurija, v Jolietu, Ill.

SLOVENSKIM DELAVCEM

(A. S.) št. 45, okt. 27. 1893)

Slovenski delaveci! Ustanavljate podpora in zabavna društva in se pripravljajte za ustanovitev "Slov. Jednote." Amerikanski Slovenci bi imeli od nje trojno korist: duševno, gmotno in narodno. Danes teden smo omenili, da dobimo prihodnji mesec v natisku pravila za bodočo vseslovensko zvezo "Slovensko Jednoto." Naš misel je: Slovenci v Ameriki moramo imeti medsebojno zvezo, ki bo sklepala z enako ljubeznijo vse mile nam rojake po novem svetu. Zato hočemo zopet nekaj spregovoriti o nji in nekoliko očrtati pot, po kateri bi morda najprej prišli do nje. Slovenski Amerikanici, oziroma amerikanski Slovenci so večinoma delaveci po rudnikih, tovarnah in večjih trgovskih hišah. Stalno nasejenih na kmetijah jih je primeroma le malo po Illinoisu, Michiganu, Idaho, Coloradu in Californiji. V prvi vrsti tedaj potrebujemo podpornih društev, ki bi skrbeli v bolezni za obolele društvenike, ob času smrti bi pa dajala prvo izdatno pomoč društvenikov družini ali pa žaluočim revnim sorodnikom. Hvala Bogu! Imamo jih že precejše število, — pa vendar še mnogo premalo! V Coloradi n. pr. je vendar veliko Slovencev, ki so šele letos ustanovili svoje podporno društvo. Veseli nas seveda, da se isto dobro razvija, zraven bi pa že zeleli, da se jih še več ustanovi! Prav tako nam je znano, da mora biti do dva tisoč naših rojakov po Michiganu, zlasti v Red Jacketu in Calumetu. Iz zasebnih pi-

krajširnega morja kot sinovi ene matere slovenske. Spoznali bi nas tudi drugi narodi, ker jim bi pokazali, da nismo razkropljene ovce brez pastirja, marveč, da imamo čut za red in edinstvo Gmotne, ali telesne koristi bi bile še bolj očividne. Ali bo velika tolažba društveniku "Slov. Jednote," ko bo spoznal, da v bolezni ni zapuščen niti on, niti njegova družina ali sorodniki. Bratska pomoč ga bo tešila v nadlogah, bratski domovi bodo pomagali njegovim ljubim, ako bi se moral preseliti iz tega sveta. Vrh tega bi bila Vseslovenska zveza edini pripomoček, da bi se Slovenci v tujini tudi vzdržali Slovence. Kdor pozna tukajšnje razmere, nam ne bo mogel nasvetovati zdatnejega sredstva. Od svojih evropskih rojakov bi se nikakor ne oddaljili, stali bi ž njimi še v ožji zvezi in bi jim bili posnemanja vreden zgled bratske slovenske sluge. Vodstvo "Slovenske Jednote" bi morda po svojih društvih tukajšnjim in novodošlim Slovencem odpomoglo s svojim nasvetom do dela in hitrejega zasluga, kar bi nas še bolj navezvalo enega k drugemu. Sploh nam bodi geslo: Slovenci skrbimo sami zase in ne pričakujmo od tujcev pomoči!

ČAS JE ZLAT

(A. S.) št. 17. nov. 1893)

Slovenci! Čas je zlat. Delujmo na vso moč, da se kmalu snidejo odposlanci društev v posvetovanje zavoljo ustanovitve "Jednote"! Sedaj pa pride na vrsto vprašanje: Kje naj se snidemo? Mi ne silimo čisto nič društva, kam naj pošljemo svoje odposlance; — kakov vsak drug rojak, pa smemo tudi reči svoje — zato vam priporočamo cenjena društva, posvetuje se, če ni najpripravniji kraj za zborovanje mesto Joliet, Ill., v državi Illinois. Ta kraj se nam zdí pripravnjejši iz dveh vzrokov: Prvič ondi je četvero slovenskih društev skupaj, kar ni nikjer drugie, pa tudi društvo sv. Martina je prav blizu. Drugič, mesto Joliet je nekako središče nam. Mi bili za Pittsburgh, pa nismo tako tehtnih vzrokov, kakor za Joliet. Ce se vam cenjena društva, naš nasvet ne zdi na pravem mestu, kar ne upamo, — tedaj nam hitro sporočite kak boljši kraj. Objavili ga bomo z veseljem v našem listu; vedra ē ipamo mi na svoji strani več društev za Joliet, ktor za kak drugi kraj, onda se bo vršil zbor odposlanec vsa društva, ki so tudi teh ali

EDINI ČASTNI ČLAN NAŠE JEDNOTE

Brat Frank Opeka, bivši večletni glavni predsednik je edini častni član KSKJ. Zdaj živi v pokoju v North Chicago, Ill.

Jolietu. To je v resnicu najboljši kraj, kar jih sploh najti moremo. Vsako društvo najima svojo besedo, ne pa pustiti, da bi bilo zadnje s svojimi mislimi; pošlje naj nam, kakor hitro je imelo sejo, poročilo kakih misli da je. Danes imamo čast javiti ostalim društrom kakih misli je društvo sv. Cirila in Metoda v Toweru. Prihodnji teden se nadejamo poročila iz Ely in še par drugih krajev. Društvo sv. Cirila in Metoda v Toweru je imelo v nedeljo dne 12. t. m. redno mesečno sejo. Poleg drugih razpravljanj je bila tudi kot prva točka na dnevnem redu "Jednote." Tajnik Makso Buh priporoča društvenikom, da bi pristopili k Jednoti, toda le s tem pogojem, da bo Jednota delovala samo za smrtne slučaje. Razložil je, da le na ta način bo zdana na trdn skalo — in zato nam bodo hvaležni še pozni rodovi!

Tajnik pravi, da drugega ne potrebujemo, nečemo in ne pričakujemo od Jednote, kakor da nas zavaruje pred smrto. Ostalo je že itak pri vsakem društvu urejeno. Društveniki so s tem čisto zadovoljni; končno opominja blagajnik g. Simončič, predsednik; g. Pasič, podpredsednik; g. Nemanič in g. Tancig, načelnik gospodarskega odbora, da so s tajnikovimi besedami v popolnem soglasju ter se naj sklep omenjene seje z dne 12. t. m. v zadevi "Jednote" objavi v "Ameriškem Slovencu." Tajnik g. M. Buh objavil isto storii takoj v 48. številki.

Uredništvo tega lista prosi

drugih misli, naj nam to ne mudoma sporče, da tako ustrežemo onim društvom, katera težko čakajo naše lastne Jednote, da se ne potujščijo k tujim Jednotam. Poročajte nam tudi, ako ste zadovoljni z mestom Jolietom, da bi ondi zborovali. Ako se nam posreči to, tedaj bomo kmalu mogli tudi nasvetovati dan, kdaj bi se sešli. V to pomoč Bog in sreča junaka. Srčen pozdrav vsem zborovalcem društve!

NASIM SLOVENSKO AMERIŠKIM DRUŠTVOM V PREVDAREK!

(Ponatis iz "A. S." I. 1893.)

Dolgo se že govorja in pisari o združenju ameriških slovenskih društev ali o Jednoti, vendar pozitivnega se ni do sedaj še nič storilo. Vzrok temu je zlasti ta, da večina naših rojakov ne ve, zakaj se prav za

prav gre, ali kako bi se dal dosegli omenjeni cilj. Ko je bila pred bližu jednim letom v "Amerik. Slov." sprožena misel o zvezi slovenskih naših društev v pritrjujočem smislu; le nekateri so se spodbivali nad imenom "Slovenska" Jednota. Ker je pa sedaj kakor se razvidi iz obeh naših časnikov tu

di to vprašanje rešeno, in ker je že splošna želja, da se zedinjijo slovenska naša društva v Zedinj. državah, zato smo predili pravila ali pustave, po katerih približno se bo imela ravnat naša Jednota. Iz teh pravil boste razvideli, dragi rojaci, namen Jednote in pa sredstva, da se doseže ta namen. Pravila, katera najdeti na tretji strani, povzeta so po onih, ki jih ima češka, poljska, slovaška Jednota. Ker so verske, narodne in gospodarske razmere nas Jugoslovjanom mogočno podobne onim, severnih naših bratov, bodo gotovo tudi o njihovih Jednotah napravljena pravila za nas primerna. Mi smo zato imenujemo svojo Jednote Slovenci, oziroma Jugoslovani, Slovensko. Mi smo daši jate katoličani, zato bodi tudi Jednota naša katoliška. Mi smo reven, ubožen narod, zato potrebujemo Jednote, ki bo dejansko podpirala svoje člane v bolezni, nesreči in smerti. Tu imate namen Jednote: Ohraniti Slovencem sveto katoliško vero, buditi ljubezen do maternega jezika in podpirati se med seboj v stiski in potrebi. Kakšno podporo naj izplačuje Jednota svojim članom, določil bi generalni, oziroma ustavnovni zbor. Le toliko bodi že tukaj omenjen, da bolnim društvenikom ne izplačuje podporo Jednote, ampak njihovo

krajevno društvo. Tako je pri vseh Jednotah ameriških, ne le pri slovenskih, ampak tudi pri angleških, francoskih in nemških, in sicer zato, ker izplačevanje podpore bolnikom iz Jednotine blagajnice, je skor nemogoče prav nadzorovati (kontrolirati), ker je prepočasno (potrebovalo bi se od 60—90 dni), ker so predraga zdravniška potrdila, (korespondenca), ker nalaga uradnikom Jednote toliko dela, da bi ga ne mogli zmagovati, ako imajo še kak poseben posel in slednjič, ker za svoje bolne brate krajevno društvo najložje je in najboljše poskrbi. Jednoto podpira torej svoje bolne člane le indirektno ali posredno s tem, da zbira Slovence v društva, ki imajo po svojih pravilih skrbi za bolnike in da ta društva druži v celoti. Direktno ali naravnost pa podpira Jednota v dove, sirote in sploh sorodnike svojih umrlih članov. Druge Jednote plačujejo navadno \$1000 podpore v slučaju smrti dedičem pokojnega člena. Enako sveto bi tudi naša Jednota lahko plačala za umrle svoje ude. Recimo, da bi štel le 2000 članov — kar bi bilo prav lahko mogoče — prišlo bi na vsakega člena le 50c, da se izplača tisočak sonogram ali dedičem pokojnega sobrata. In to je izvrstno dobra pomoč. Razven tega bi Jednota kasneje še sicer lahko dajala podpore, n. pr. onemoglim svojim udom, skrbela za novodošle slovenske naseljenice v ameriških pristaniščih itd.

Vendar pred vsem je treba, da ustanovimo Jednoto in v ta namen svetujemo načelništvom slovensko-ameriških društev tole: Prečitajte pri svojih meščnih sejah "Pravila," katera so sestavljena za bodočo našo Jednoto in priobčena v "Am. Sl." Prečitajte, jih člen za členom in posvetujte se o njih. Ako vam ta pravila po večjem ugajajo in ako želi vaše društvo pristopiti k Jednoti nazname to v "Am. Slov." Če vam kakšen člen v pravilih ni všeč, nič ne de, saj prava pravila se bodo določila šele pri ustanovitvam zborovanju, kjer bo zavzemajo vse pravila in posvetujte se o njih. Ako vam ta pravila po večjem ugajajo in ako želi vaše društvo za Jednoto, kakor je približno narisana v objavljenih pravilih, naj izvoli iz svoje srede odposlanca ali delegata, ki bo zastopal društvo na ustanovnem zboru.

Ta ustanovni zbor naj se vrši prihodnje leto meseca marca ali aprila v kakem mestu, ki je najbolj v središču, na tem ustanovnem zborovanju bodo zastopniki raznih društev ustanovili "Jednoto," določili njena pravila, izvolili uradnike in za zvezo vse potrebo ukenili. Na ta način se da ustanoviti Jednota.

Slov. ameriška društva, ki želijo, Jednoto, naj torej na znanijo uredništvu "Am. Slov."

ime njihovega zastopnika in naj objednem nasvetujejo kraj in čas ustanovnega zborovanja. Odločila bo večina. Delo pa blagosloví Bog!

REDEK SLUČAJ

Rev. John Trobec

Izmed vse krajinskih društev naše Jednote je pač edini slučaj, da ima kakega duhovnika, ki vrši tajniške poslove. S tem se ponasi društvo sv. Štefana. At. 197 v najstarejši slovenski naselbini v Ameriki, v Brockway, ali pri sv. Štefanu, Minn. Father Trobec je tudi ustanovnik tega društva; te poseže vrši brezplačno. Father Trobec je župnik te cerkve že nekaj nad 40 let.

CERKEV SV. ŠTEFANA V BROCKWAY, MINN.

primer v Chicagu ali v Jolietu, kjer je največ slovenskih društev. Društva ki štejejo 100 ali manj udov, odpoljijo naj enega zastopnika, društva z več kot 100 ali manj kot 200 udov dva itd. Stroške za potovanje plača društvo zase, le društva čez 800 milij oddaljeno od kraja, kjer se vrši zborovanje naj pismenim potom naznanijo svoje mnenje ali pooblaste koga izmed bratskih društev, da jih zastopa. Na tem ustanovnem zborovanju bodo zastopniki raznih društev ustanovili "Jednoto," določili njena pravila, izvolili uradnike in za zvezo vse potrebo ukenili. Na ta način se da ustanoviti Jednota.

Slov. ameriška društva, ki želijo, Jednoto, naj torej na znanijo uredništvu "Am. Slov."

ime njihovega zastopnika in naj objednem nasvetujejo kraj in čas ustanovnega zborovanja. Odločila bo večina. Delo pa blagosloví Bog!

Naročnik.

ROOSEVELT ZOPET NOMINIRAN

Na demokratični konvenciji, ki se je vršila pretekli teden v Chicagu, je bil ponovno nominiran za predsedniškega kandidata sedanji predsednik Roosevelt, ki bo, če bo izvoljen, nastopil svoj četrти termin. Za podpredsedniškega kandidata pa je bil nominiran senator Harry Truman iz države Missouri.

Dosedanji podpredsednik Henry Wallace, ki je tudi kandidiral, je bil poražen, ker večja za preveč liberalnega in levicarskega, kar konservativcem ni po volji.

K. S. K. JEDNOTE	
THE GRAND CATHOLIC SLOVENEAN UNION OF THE U. S. A.	
CLVELAND, OHIO	
OFFICIAL ORGAN OF AND PUBLISHED BY THE GRAND CATHOLIC SLOVENEAN UNION OF THE U. S. A. IN THE Interest of the Order	
Subscription:	\$1.00
For members, yearly:	\$2.00
For nonmembers in U. S. A.	\$3.00
Foreign Countries:	\$4.00
Cleveland Office Wednesday	
OFFICE: 617 ST. CLAIR AVENUE	CLEVELAND, OHIO
STREET: Kildare 2615	
For members, yearly:	\$0.50
For nonmembers in U. S. A.	\$1.00
Foreign Countries:	\$1.50
Member Catholic Press Association.	

83

POMEMBEN JUBILEJ NASE JEDNOTE

V dobi zadnjih 30 let je naše Glasilo objavilo že več gradiva povodom raznih Jednotnih jubilejov; na primer za njen srebrni jubilej, potem za njeno 30-40-in 45-letnico. Urednik tega

lista ni nikdar misil, da mu bo dana prilika izdati list, ali pisati kaj povodom zlatega jubileja naše dnečne Jednote, kar je izvršeno z današnjim povečano izdajo.

Na današnjih 16 straneh je precej gradiva v obeh jezikih; zelite je samo, da naj bi to izdajo prečital vsak član in članica, da bo znal obširno zgodovino prve ali najstarejše slovenske podporne organizacije v Ameriki, naše K. S. K. Jednote.

Več podatkov iste je povzetih iz naše Jednotine Spominske knjige, namreč za dobo prvih 30 let, ostale ali druge zgodovinske podatke se je pa dostavilo.

Da, lepo bi bilo, če bi zamogli za ta redkih Jednotnih jubilej nudit našemu članstvu kako lepo izdelano in sestavljeno spominsko knjigo, ki bi lahko ostala kot književna dragocenost v zgodovini naše ameriške Slovenije; toda to nam je bilo vsed vojnih razmer nemogoče izvršiti, morda se bo isto izdal enkrat po končani vojni v naši lastni tiskarni, ali bodo pa naši zanamci izdali kako knjigo ob Jednotini 75-letnici. Zal, da pisek tega članka one dobe ne bo več dočakal.

Kaj pomeni 50-letno delovanje kake podporne organizacije, so naši bratje in sestre glavnih odbornikov v odborice v svojih člankih in spisih na lep način razložili, zato urednik ne bo ravno istega ponavljaj, saj se 100% strinja z vsemi temi označenimi članki.

Res, da ni naše Jednota dandas največja in najbogatejša slovenska podpora organizacija v Ameriki, v tem oziru je pač na drugem mestu. Vseeno pa je K. S. K. Jednota lahko ponosna, ker je baš ona začela orati polje slovenskega fraternizma v tej deželi. Uverjeni smo, da bo delovala in napredovala tudi še v bodoče, ker ima v resnicu zvišena načela ali principi, ki vodijo svoje članstvo samo k dobremu, namreč, da je rado vdano Bogu, svoji deželi in svojem narodu.

Res, da tudi nikakor ne moremo tega jubileja v vojnem času s takimi občutki praznovati kakor pa v normalni dobi. Le korajoč in se malo potrpljen! Vse kaže na to, da bo morda sedanje krvavo svetovno klanje, pred vsem pa tam v Evropi, že čez par mesecev končano, kmalu zatem pa še tudi drugod. Leto 1944 je naše jubilejno leto, zato si bomo pa dali več duška in veselja tedaj, ko bo te vojne konec.

Dal ljubi Bog, da bi se res to kmalu uresničilo!

Uredništvo.

ZLATA KNJIGA K. S. K. JEDNOTE

Se nikdar tekom zadnjih 30 let nismo s takim navdušenjem odprli naše Jednotine Zlate knjige kakor danes, ko naša draga K. S. K. Jednota objava svoj zelo važen zgodovinski dan povodom njenega zlatega jubileja. Pri tej priliki smo z velikim veseljem ponovno vpisali v to važno knjigo onih deset naših krajevnih društev, ki so v minuli zlatojubilejni kampanji zmagala; ista so slediča: Št. 2, 29, 56, 108, 111, 153, 157, 163, 165 in 169. Poleg tega bomo imeli tudi čast osebno pozdraviti in videti kampanjske voditelje teh društev na Jednotini slavnosti v Joliju prihodno nedeljo, 30. julija. Z izjemo društva Št. 157, kjer je kampanjska zmagovalka predsednica društva, so vsi drugi zmagovalci in zmagovalke tajniki in tajnice. Slike teh zmagovalcev ali častnih gostov najdete tudi v tej izdaji.

Med temi bo gotovo najbolj ponosen zmagovalec brat Joseph Ferrer, tajnik društva sv. Jožefa, št. 169 v Clevelandu, O., katerega društvo je z današnjim dnem že 40-krat vpisano v to knjigo. Cast društva in priznanje!

Tudi hrvatskemu (Brozeničevemu) društву sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., gre pohvala, ker je dosedaj že 24-krat zabeleženo v to knjigo; zasluga zato gre v prvi vrsti ustanovniku in včelinemu tajniku Math Brozenichu, ki bo tudi med častnimi gosti v Joliju. Tretje najvišje mesto v Zlati Jednotini knjigi zavzema društvo sv. Jožefa, št. 7, Pueblo, Colo., kjer je že dolgo vrsto let njegov tajnik naš brat John Germ, glavni predsednik Jednote.

Naša podporno mati Jednota ob tej priliki z največjim veseljem in zadovoljstvom prebira liste te knjige in vam klíče: Lepa vam hvala, ker ste tako zame delovali; le še tako naprej!

SEZNAM DRUŠTEV

- 40-krat: Sv. Jožefa, št. 169, Cleveland, O.
- 24-krat: Sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa.
- 22-krat: Sv. Jožefa, št. 7, Pueblo, Colo.
- 20-krat: Sv. Frančiška Saleškega, št. 29, Joliet, Ill., in sv. Marije Magdalene, št. 162, Cleveland, O.
- 18-krat: Sv. Neže, št. 206, South Chicago, Ill.
- 15-krat: Sv. Jožefa, št. 2, Joliet, Ill., in sv. Lovrenca, št. 63, Cleveland, O.
- 10-krat: Sv. Marije Device, št. 50, Pittsburgh, Pa.

Škrot: Sv. Štefana, št. 1, Chicago, Ill., in sv. Jeronima, št. 163, Strabane, Pa.

8-krat: Sv. Jožefa, št. 56, Leadville, Colo., in sv. Jožefa, št. 148, Bridgeport, Conn.

7-krat: Sv. Alojzija, št. 42, Steelton, Pa.; Marije Sedem žalosti, št. 81, Pittsburgh, Pa.; sv. Genovefe, št. 108, Joliet, Ill., in Marija Pomoč Kristjanov, št. 165, West Allis, Wis.

6-krat: Sv. Ane, št. 150, Cleveland, O.

5-krat: Sv. Vida, št. 25, Cleveland, O.; sv. Jožefa, št. 55, Crested Butte, Colo.; sv. Cirila in Metoda, št. 59, Eveleth, Minn.; Marije Čistega Spočetja, št. 104, Pueblo, Colo.; sv. Jožefa, št. 112, Barberton, O., in Kristusa Kralja, št. 226, Cleveland, O.

4-krat: Št. 45, 53, 119, 146, 156, 181 in 203.

3-krat: Št. 14, 44, 58, 70, 80, 91, 103, 113, 120, 123, 127, 152, 157, 173, 174, 187, 193, 194, 219.1

2-krat: Št. 4, 5, 2, 32, 41, 46, 94, 131, 131, 139, 147, 160, 164, 166, 168, 170, 175, 179, 183, 185, 188, 190, 207, 216, 217, 225, 236, 241 in 242.

1-krat: Št. 15, 30, 38, 43, 75, 78, 85, 93, 94, 98, 105, 112, 115, 132, 134, 135, 136, 143, 144, 145, 146, 161, 171, 176, 180, 191, 195, 204, 208, 211, 213, 214, 215, 218, 224, 230, 232, 237, 239, 241, 243, 246, 249 in 250.

Pa. Na podlagi zapisknika ustavnega shoda je bilo deseto društvo sprejeti v Jednoto društvo sv. Jožefa, Pueblo, Pueblo, Colo., in ne društvo sv. Jožefa, Forest City, Pa.

Teh deset društev se smatra za ustanovna društva K. S. K. Jednote. Ob pristopu v Jednote so ta društva štela okrog 333 članov.

Pristopnila 50 centov je bila določena za vsakega člana.

Za umrlega člana je bila določena smrtninska podpora \$500 za soproga pa \$150. To je stopilo v veljavno 1. junija, 1894 in je bilo v veljavni do 4. julija, 1895.

Za vsakega umrlega člana je bil razpisani asesment po \$1 na vsakega člana. Za umrlo soproga pa je bil razpisani enakomerni asesment na vse člane in to v toliki meri, da se je krilo omnenjeno vstopo \$150.

Pripomba: Žensk se ni sprejemalo v Jednote, toda če je bil član oženjen in če mu je soproga umrla, se je članu plačalo \$150 podpora. In ker ženske niso bile včlanjene v Jednote, zato se jih ni nazivalo kot članice, pač pa le kot "soproge."

Za uradno glasilo je bil izbran prvi slovenski časopis v Ameriki, "Amerikanski Slovenski," ki je izhajal na Towerju, Minn., in katerega lastnik je bil Rev. Joseph F. Buh.

V prvi odbor so bili izvoljeni sledeči glavni uradniki:

1. predsednik, Josip Stukel.
2. predsednik, Stefan Pašić.
1. tajnik, Mihail Wardjan.
2. tajnik, Ivan Pakiž.

Blagajnik, Stefan Stanfel. Duhovni vodja, Rev. F. S. Šusteršič.

Nadzorniki: Math Brunski, John Oberstar in Peter Miketič.

Doba konvencij

Od 1894 do všečki 1898 se je vršila konvencija vsako leto.

Od 1898 do všečki 1908 se je vršila konvencija vsako drugo leto.

Od 1908 do všečki 1926, se je vršila konvencija vsako tretje leto.

Od leta 1926 naprej vsako četrto leto.

V teku 50 let je bilo 12 rednih in ena izredna konvencija.

Izredna konvencija se je vršila takoj prvo leto ali 1. januarja, 1894.

Pri drugi konvenciji, ki se je vršila 1895 v Tower, Minn., je bilo določeno, da plača vsak član vsakih šest mesecov po 50 centov pri \$500 zavarovalnini.

Fiskalno leto se je navadno zaključilo 30. junija. Pri tej konvenciji se je določilo, da se fiskalno leto krajenvih društev in Jednote zaključi 30. decembra. (Fiskalno leto se je potem pričelo 1. januarja in se je zaključilo 31. decembra, kar je še danes v navadi.)

Določilo se je tudi, da se sprejemata v Jednote kandidate moškega in ženskega spola. S tem je bilo tudi ženskim dovoljeno ustanavljati svoja lastna ženska društva. Od tega časa naprej se je dalo ženskim pravico, da so se lahko zavarovali za enako vsoto smrtninske zavarovalnине kot je bila določena.

Smrtninska zavarovalnina je bila določena na \$250, \$500 in \$1,000.

Za operacije na slepiču ali vtrganju se je določilo podpora \$50.

Stroškovni asesment 10 centov mesečno je bil določen na vse člane in članice. Za kritje izplačil za operacije in poškodbe je bil določen mesečni asesment 5 centov.

V slučaju članove smrti, se je dedičem izplačalo \$100 podpora.

Pri deveti konvenciji leta 1906 v Waukeganu, Ill., je bil sedež Jednote premeni (presele). Predlog je bil zavrnjen z 51 proti 10 glasov. Določeno je bilo, da urad Jednote ostane v Joliju, Ill.

Pri 10. konvenciji, vršeči se v Pittsburghu, Pa., leta 1908, je bilo določeno, da se plača \$200 za izgubo ene noge ali ene noge. To se je plačalo po posmrtninske zavarovalnini. Ravno tako je bilo pri tej konvenciji določeno, da se za izgubo ene noge in ene noge, za izgubo obeh rok ali obeh ali nog ali za izgubo obeh očes plača celo posmrtnina. Ko je član te vrste podporo prejel, je prenehal biti ud Jednote.

Za izplačilo posmrtnin je bil za vsak smrtni slučaj določen asesment po \$1 na člana. Za upravne stroške pa je vsak član plačal po 50 centov vsakih šest mesecev.

Pri četrtem konvenciji leta 1897 v Calumetu, Mich., je bil mesečni asesment določen na \$50 centov pri \$500 in 10 centov pri \$1,000 zavarovalnini.

V letu 1898 se je zgradilo prvo društvo sv. Jožefa, Pueblo, Pueblo, Colo., in ne društvo sv. Jožefa, Forest City, Pa.

Jednota je bila dana dne 12. januarja, 1898 v državi Illinois in korporirana.

Pri šesti konvenciji leta 1900 vršeli se v Chicagu, Ill., je bil za člane določen sledeči asesment:

Starost zavarovalnina \$500 \$1,000

Od 18. do 20. leta 425 50

Od 20. do 25. leta 30 60

Od 25. do 30. leta 35 70

Od 30. do 35. leta 40 80

Od 35. do 40. leta 45 90

Od 40. do 45. leta 50 100

Za kritje upravnih stroškov je bilo določeno, da se razpiše posebni asesment.

Za soproga je bilo določeno, da se začlane smrtninska zavarovalnina kakor je bila, to je \$300 in da se razpiše asesment po potrebi enakomerno na vse člane.

Pri tej konvenciji je bilo tu določeno, da se za zlomljeno hrbitenico plača polovico posmrtnine.

Za izgubo ene roke ali ene noge na četrtino smrtninske zavarovalniny.

Pri tej konvenciji je bilo tu določeno, da se za zlomljeno hrbitenico plača polovico posmrtnine.

Za izgubo ene noge na četrtino smrtninske zavarovalniny.

Za izgubo ene noge na četrtino smrtninske zavarovalniny.

K. S. K.

JEDNOTE

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dne 2. aprila, 1904. Inkorporirana v Jolietu, Illinois, dne 12. januarja, 1904.

GLAVNI URAD: 351-353 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.
Telefon v glavnem uradu: Joliet 5448; stanovanja glavnega tajnika 8448.
Od ustanovitve do 31. maja, 1944 znala skupna izplačana podpora \$9,128,458
Solenčnost 128,45%

Častni predsednik: FRANK OPEKA, North Chicago, Ill.

G L A V N I O D B R N I K
Glavni predsednik: JOHN GERM, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.

Prvi podpredsednik: JOHN ZEPFRAN, 2725 W. 15th St., Chicago, Ill.

Druži podpredsednik: MATH PAVLAKOVICH, 4715 Hawthorne St., Pittsburgh, Pa.
Tretji podpredsednik: JOSEPH LEKSAN, 196-22nd St., N. W., Barberon, O.
Četrji podpredsednik: MIKE CERKOVSKY, P. O. Box 267, Hwy. Minn.

Peta podpredsednica: JOHANA MOHAR, 1138 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.

Sestri podpredsednica: GEORGE PAVLAKOVICH, 4572 Peart St., Denver 16, Colo.

Glavni tajnik: JOSEPH ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Pomočni tajnik: LOUIS ŽELEZNIKAR, 361 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Glavni blagajnik: MATT F. SILANA, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Duhovni vodja: REV. MATH BUTALA, 416 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Vrhovni skrivenik: DR. JOSEPH URSICH, 1801 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill.

N A D Z O R N I O D B O R

Predsednik: GEORGE J. BRINCE, 512 Adams Ave., Eveleth, Minn.

Prva nadzornica: MARY E. POLUTNIK, 1711 E. 30th St., Lorain, O.

Druži nadzornik: FRANK LOKAR, 1352 Hawthorne St., Pittsburgh, Pa.

Tretji nadzornik: JOHN PEZZERTZ, 14004 Pepper Ave., Cleveland, O.

Četrji nadzornik: MARY HOCHVAR, 2124 Miller Ave., Cleveland, O.

F I N A N C I O D B O R

Predsednik: JOHN GERM, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.

Tajnik: JOSEPH ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Prvi odbornik: FRANK J. GOSPODARICH, 200 Ruby St., Joliet, Ill.

Druži odbornik: MARTIN SHUKLE, 811 Avenue "A", Eveleth, Minn.

Tretji odbornik: RUDOLPH G. RUDMAN, 400 Burlington Rd., Wilkinsburg, Pa.

Četrji odbornik: GEORGE J. BRINCE, 512 Adams Ave., Eveleth, Minn.

P O R O T N I O D B O R

Predsednik: JOHN DECHMAN, 1102 Jancey St., Pittsburgh, Pa.

Prva porotnica: MARY KOSMERL, 117-5th St., S. W., Chisholm, Minn.

Druži porotnik: JOSEPH RUSS, 1101 E. 8th St., Pueblo, Colo.

Tretji porotnik: JOHN OBLAK, 215 W. Walker St., Milwaukee, Wis.

Četrji porotnik: JOHN TERSELICH, 1847 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Peta porotnik: JOHN BEVEC, Alexander Ave., Strabane, Pa.

Sestri porotnik: LUKA MATANICH, 2524 E. 109th St., South Chicago, Ill.

U R E D N I K I N U P R A V N I K G L A S I L A

IVAN ZUPAN, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

VODJA ATLETIKE

JOSEPH ZORC, 1045 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill.

NAČELNICA MLADINSKE IN ŽENSKE AKTIVNOSTI

JEAN M. TEZAK, 457 Indiana St., Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve, tiskajoče se Jednote, naj se pošiljajo na glavno tajniku JOSIPA ZALARJA, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.; dopise, društvene vesti, razma naznanja, oglaševanje in naročino na na GLASILLO K. S. K. JEDNOTE, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 2, Ohio.

KRATKI ZGODOVINSKI PODATKI KSKJ

Nadaljevanje s 4 strani
Ob času konvencije je znašalo Jednotino premoženje nekaj pol milijona dolarjev.

Sprejet je bil predlog, da se članstvo razdeli v dva razreda, namreč v razred "A" in razred "B". To je bilo napravljeno iz razloga, da se je postavilo članstvo razreda "B" na solventno stališče.

Priporečilo, da se prizna članicam enakopravnost, je bilo odločljeno.

Urednik Glasila je bil prištet med člane glavnega odbora.

Pri tej konvenciji je bilo tudi določeno, da člani na potnih listih v starci domovini lahko ostanejo člani Jednote do smrti, pod pogojem, da redno plačujejo mesečne asesmente.

Sklenjeno je tudi bilo, da se stroškovni ali upravni asesment zviša za 5 centov mesečno. S tem je znašal mesečni asesment za kritje upravnih stroškov 15 centov za vsakega člana in članico. Iz tega skladata se je vzdrževalo tudi Jednotino Glasilo.

Istotako je bil zvišan poskodnični asesment za 5 centov mesečno.

Vsled splošne bolniške centralizacije je bila burna debata. Določilo se je, da se vpelje prostovoljno bolniško centralizacijo. Sklenilo se je, da se s poslovanjem lahko prične, kadar hitro se priglasi zadostno število društev, kajih skupno število mora znašati najmanj 500 članov in članic.

Prijavilo se je 17 društev, kajih skupno število članov in članic je znašalo 729. Prej pa, ko se je v resnici s poslovanjem bolniškega oddelka pričelo, je nekaj društev izstopilo, nakar se je število članov in članic znižalo na 550.

Glavni odbor je pri svoji seji 18. januarja, 1918 določil, da će se skrči število članov in članic centralnega bolniškega oddelka pod 500, se s poslovanjem prenehaj.

Razpisani je bil prvi asesment z mesečem januarjem, 1918. Takoj po razpisu asesmenta se je število članov in članic znižalo na 437. Na podlagi sklepa glavnega odbora se je nato s poslovanjem bolniškega oddelka začasno prenehalo.

Za operacijo se je določilo nadaljnje podpore.

Sklenjeno je bilo, da se dedi-

predsednik imenoval Frank Opeka iz North Chicago, Ill. Istočasno je bilo izpraznjeno tudi mesto pomočnega tajnika, na katero mesto imenuje glavni predsednik John Dečman iz Forest City, Pa.

14. glavno zborovanje se je vršilo v Jednotini dvorani, 1004 North Chicago Street, Joliet, Illinois.

Pričetek zborovanja 16. avgusta 1920. Pri tem zborovanju je bilo prisotnih 20 glavnih uradnikov in 89 delegatov.

Ob času 14. konvencije je štela Jednota 12,017 članov in članic v oddelku odraslih in 5,577 članov in članic v mladinskom oddelku.

Te konvencije se je tudi udeležil kot gost Rt. Rev. Msgr. Jos. F. Buh.

Med delegati je bil navzoč tudi Very Rev. Matija Šavs, eden izmed prvoroditeljev za ustanovitev Jednote. Prečasti gospod dekan Šavs je umrl 18. maja leta 1930. Z njim je legel k počitku zadnji sostenovitelj K. S. K. Jednote.

Pri osmi seji, dne 18. avgusta 1920, je bila sprejeta ženska enakopravnost.

Pri tej konvenciji je bil končno sprejet predlog za uvedbo prostovoljne centralizacije bolniške podpore.

Določeno je bilo, da se preseli upravnost in uredništvo Glasila iz Chicaga v glavni urad Jednote, Joliet, Illinois.

S 1. januarjem 1921 se je razklasificiralo članstvo razreda "A" in to na podlagi starosti, kolikor je bil kateri star 1. januarja 1915. Razklasificiranje članstva se je izvršilo iz razloga, da se je na ta način tudi članstvo razreda "A" postavilo na solventno stališče.

Z unjem meseca 1921 se je pričelo izdajati "Angelček," glasilo mladinskega oddelka. Urednik "Angelčka" je bil Rev. Francis J. Ažbe, onočani župnik fare Matere Božje, Waukegan, Illinois.

15. glavno zborovanje se je vršilo v Clevelandu, Ohio.

Pričetek zborovanja 20. avgusta 1923. Navzočih je bilo 20 glavnih uradnikov in 177 delegatov in delegatinj.

Pri tej konvenciji so bila ženska društva prvikrat po svojih lastnih delegatinjach začopana.

Dne 30. junija 1923 je znašalo Jednotino imetje \$1,104,042.35. Od te svote je pripadalo oddelku odraslih \$1,073,909.42, mladinsku oddelku pa \$30,132.93.

Ob zaključku leta 1922 je znašala solventnost oddelka za odrasle 100.36%, za mladinsko oddelek pa 122.43%.

Skupno število članov in članic obh oddelkov je znašalo 20,902.

Uveljavilo se je dva nadaljnja zavarovalinska razreda, namreč, \$1,500 in \$2,000.

Določeno je bilo, da se preneha z izdajanjem "Angelčka" ter da se v Glasilu odmeri dve strani za priobčevanje gradiva za mladino.

Urad društvenega zastopnika je bil opuščen z določilom, da posle zastopnika (delegata) opravlja društveni tajnik (ica).

Operacijske podpore so bile določene od \$50 do \$100.

Asesment za poskodnične in operacijske podpore je bil zvišan od 5c na 8c.

Sprejet je bil predlog za uveljavilo 20 letne zavarovalnine. Kot smrtninski asesment za to vrsto zavarovalnine se določi pličino lestvico "American Experience Table 4%."

Mrs. Marie Prisland, Sheboygan, Wis., izvoljena v glavnem odboru (III. podpredsednika). To je bila prva članica, ki je bila izvoljena v glavnem odboru.

16. glavno zborovanje se je vršilo med 16. in 21. avg. leta 1926 v Pittsburghu, Pa.

Navzočih je bilo 20 glavnih odbornikov, 122 delegatov in 42 delegatinj. Število skupnih zastopnikov 184.

Razpisani je bil prvi asesment z mesečem januarjem, 1918. Takoj po razpisu asesmenta se je število članov in članic znižalo na 437. Na podlagi sklepa glavnega odbora se je nato s poslovanjem bolniškega oddelka začasno prenehalo.

Za operacijo se je določilo nadaljnje podpore.

Sklenjeno je bilo, da se dedi-

NAŠI ČASTNI GOSTI

JOHN BOLES,
tajnik društva št. 155, Canonsburg, Pa.

MICHAEL ŠETINA,
tajnik društva št. 29, Joliet, Ill.

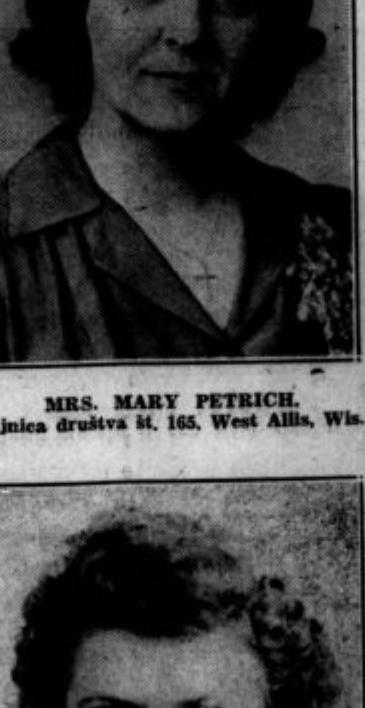
MRS. AGNES GERGISCH,
predsednica društva št. 157,
Sheboygan, Wis.

JOHN VIDMAR,
tajnik društva št. 2, Joliet, Ill.

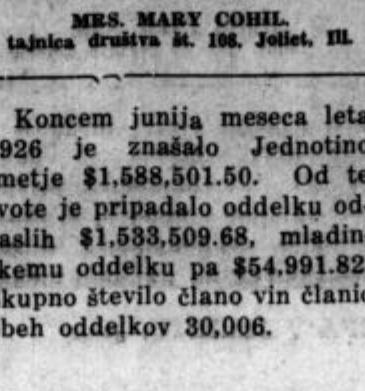
JOSEPH FERRA,
tajnik društva št. 169, Cleveland, O.

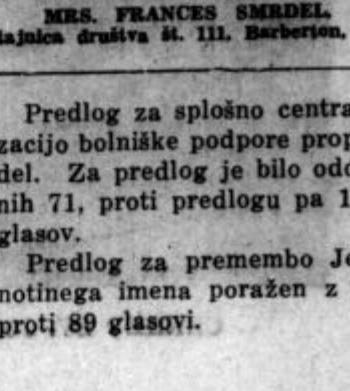
MATT BROZENICH,
tajnik društva št. 163, Pittsburgh, Pa.

ANTON KAPLAN,
tajnik društva št. 56, Leadville, Colo.

MRS. MARY COHIL,
tajnica društva št. 108, Joliet, Ill.

MRS. FRANCES SMRDEL,
tajnica društva št. III, Barberon, O.

Sklenjeno, da se v bodoče vrste konvencije vsaka štiri leta.

Opustilo se je odbor za pravila. Na prostor odbora za pravila se je postavilo finančni odbor 5 članov.

Določeno je bilo, da naj bo v bodoče

**ZA DOMOVINO PA.
DLI JEDNOTINI
ČLANI**

V prvi svetovni vojni
leta 1917-1918

- 1.—Matthew Duller, član društva št. 78
- 2.—Frank Intihar, član društva št. 161
- 3.—John Mustar, član društva št. 161
- 4.—Alojz Verbičar, član društva št. 1
- 5.—Josip Kuhar, član društva št. 25

V sedanji svetovni vojni

- 1.—William Loushin, član društva št. 72
- 2.—Joseph Ivanetich, član društva št. 53
- 3.—Paul Ivanetich, član društva št. 53
- 4.—Paul Kastelic, član društva št. 42
- 5.—Anthony Pristavec, član društva št. 12
- 6.—John Malover, član društva št. 21
- 7.—Peter J. Rosandich, član društva št. 131
- 8.—Joseph Ursich, član društva št. 2
- 9.—Thomas Pavlinich, Jr., član društva št. 145
- 10.—William Janezich, član društva št. 41
- 11.—Martin Govednik, član društva št. 2
- 12.—Louis F. Verchek, član društva št. 153
- 13.—Joseph P. Stark, član društva št. 236
- 14.—Edward Bokal, član društva št. 77
- 15.—Victor Kolenc, član društva št. 56
- 16.—Ludwig Kochavar, član društva št. 7
- 17.—Stanley P. Kosak, član društva št. 25
- 18.—Steve Mikan, član društva št. 64
- 19.—Edward Stanfel, član društva št. 30
- 20.—Frank Stopar, član društva št. 63
- 21.—Bernard Barbic, član društva št. 8
- 22.—Joseph A. Gorenc, član društva št. 250
- 23.—Michael Protulipac, član društva št. 64
- 24.—Andrew Merzlak, član društva št. 2
- 25.—Frank Peterlin, član društva št. 59
- 26.—Frank Mesojedec, član društva št. 4
- 27.—Rudolf Japel, član društva št. 79
- 28.—Joseph Volk, član društva št. 61
- 29.—John Starr, član društva št. 7
- 30.—Louis Ph. Perko, član društva št. 55

Prvi na konvenciji KSKJ

Napisal urednik Ivan Zupan

Društveni tajnik v zadregi

Leta 1908 sem živel v Brooklynu, N. Y., že peto leto po mojem prihodu v to našo obljuheno deželo. Istočasno sem bil tajnik društva sv. Jožefa, št. 57 KSKJ ondi. To društvo je tedaj lepo napredovalo, saj smo ga šeli za največjega izmed tedanjih slovenskih društev v Greater New Yorku, pa tudi največ denarja je imelo na banki. S takim društrom bi bilo veselje delati, če bi ne bilo neke velike zapreke. Uradnega poslovanja od strani državnega oddelka še nismo imeli, kakor tudi ne nobeno drugo društvo. Med vsemi državami je bila namreč država New York najbolj stroga.

Istega leta se je vrnila deseta konvencija KSKJ v Pittsburghu, Pa. Naše društvo je

Ivan Zupan:
Nadim padlim članom-vojakiom v spomin

Ko trombe glas za bojni klic se čul je domovine, mogočen ko naš Sam je stric pozival svoje sine da krepko stopijo na plan za čast, svobodo zlato, priselj je Vas je tudi dan, v armado šli ste znato, Pogumno z doma ste odšli, slovo od vseh jemali. — Če tudi treba svojo kri za nas bi v boju dali; za varnost našo in sveta, za zvezdnato zastavo, da naj v bodoče še vihra, dejeli veča slavo.

Sledili reku ste i. V Rimljancov še pred leti: Za domovino dati kri in sladko je umrli! — Kje Vaš je grob bi jaz rad znal,

na njem pa kriz leseni? — Morda Vas krije morja val? — Kdo bi povedal meni?

Ti h grobu rad bi stopil sam, poljubil kriz v objemu, položil venec nanj bi tam vanj vrezal črke k temu:

R. I. P.

VEČNA VAM SLAVA!

na julijski seji določilo, da ne pošle delegata, kar bi preveč veljalo za vožnjo in dnevnice delegata. Par dni po seji sem pa dobil od državnega zavarovalniškega departmента v Albany, N. Y. uraden poziv in opomin, da naše društvo ne sme več poslovati, oziroma vršiti sej, ker nimamo od države dovoljenja. Zagrozilo se mi je kot tajniku, da bom padvržen kazni \$500 denarne globe, ali eno leto zapora, če ne bom vpošteval tega uradnega svarila.

Kaj hujšega si morete misliti še od neskušenega društvenega tajnika-priseljca. Moja, sedaj že blagopokojna sopoga je začela glasno jokati, ko je zvedela za vsebino tega usodnega pisma iz Albany. Na vso moč me je silila, da naj pustim vse skupaj, tajništvo in društvo, samo da me ne bodo zaprli. Kdo bo pa skrbel zarjo in dva mlada otroka? Potolažil sem jo končno, češ, da bo vse na konvenciji KSKJ meseča oktobra rešeno, ali da bo Jednota društvo izposlovala zahtevano poslovnico.

Res, isti čas sem bil v resnici zelo razburjen, da še spati nisem mogel. Kaj storiti v tej zadregi? Tudi žena mi je svestovala, da naj skličem posebno sejo glede pošiljatve delegata na konvencijo v Pittsburghu, Pa. Istočasno smo zbotovala, da naj se skliče posebno Vogriča na Hamburg Ave. Dvorana je bila svojevrstna, da se je isto za časa seje lahko med gostilniškim prostorom s posebno steno zaprolo, poleg je bilo pa kegijšče, kar nam je delalo dosti šundra med zborovanjem.

Na tej izredni seji sem odbornikom in članstvu razložil ves položaj glede poslovanja društva; ni nam kazalo torej drugega, kakor poslati delegata v Pittsburgh, Pa., ki naj delegacijo naprosi za rešitev iz te naše stiske. Za delegata sem bil izvoljen jaz, seboj sem tudi nesel iz Albany one usodne liste.

Na vlaku

Prišel je dan odhoda na konvencijo, na soboto, 3. oktobra, 1908. Josip Rems, izvoljeni delegat dr. sv. Frančiška v New Yorku, se je odpeljal v Pittsburgh že en dan preje. To je bilo moje prvo potovanje izven New Yorka v kako drugo državo po železnici. Vozil sem se po Pennsylvania progi zvezč in vzel spalni voz. Tu se mi je pripetila smola, katere nikdar ne pozabim. Zvezč, ko se vležem k počitku v gornjo posteljo, bi bil rad zaspal, toda električne svetilke nad glavo nisem znal ugasniti. Skušal sem na vse načine, toda vse zman-

Končno mi je padlo v glavo, da bo morda prav, če žarnico pokrijem s kom? Z črno voleno nogavicco. Sklenjeno, storjeno! Če malo časa me prebudi iz spanja čuden amrad in dim, kajti nogavica na žarnici je začela tleti. Ves razburjen sem jo naglo potegnil z žarnice in začel z rokami gasiti vneti vneti del iste; pri tem sem se pa tudi prav dobro opekel. Najbolj sem se bal, kaj bodo moji so-potniki rekli in naredili, če zvedo, da v moji postelji gor! K sreči se je dim kmalu razkalil in prepri ga je kmalu razgnal pri nekem odprttem oknu; tako je bila domovina rešena!

Vsled tega dogodka in razburjenja, največ pa vsled one še vedno žareče luči, nisem mogel vso pot do Pittsburgha zaspasti.

V Pittsburghu

V Pittsburghu me je na postaji pričakovao moj stari znani Nace Podvasnik, pri katerem sem tudi stanoval. Njegovo soprogo sem poznal še iz starega kraja, ko je živel v Trebnjem, jaz sem bil pa tedaj za pričo pri poroki njene sestre z mojim prijateljem Ivanom Vajevcem, železniškim uradnikom.

Seveda smo se pri Podvasnikovih dobro imeli. Vsega dovolj za grlo in želodec. Tedaj je prišel v Pittsburgh na konvencijo kot gost tudi onočasnji župnik iz Bridgeville, Pa., Father Josip Zalokar. Spala sva skupaj v eni postelji in kramljala pozno v noč, pa ne v govoru, ampak v verzh in zraven kadila dolge znane pittsburghske viržinke.

Konvenčna parada v cerkev

Parada pred konvencijo onedeljno je bila sijajna. Korakali smo po znani Butler cesti; na čelu parade je jahal na člem vrcanu znani rojak Ignac Glatch, vrhovni maršal. Tedaj je bilo v cerkvi blagoslovljeno prvo Jednotino bandero, katero je izdelal pokojni akademični slikar John Gosar, delegat društva Novi Dom v Newarku, N. J.; to društvo danes več ne obstaja. Botra zastave je bila njegova hčerka.

Vodstvo konvencije

Deseto Konvencijo je vodil tedanji glavni predsednik John Sterbentz, še vedno živeč v Calumetu, Mich., in že v visoki starosti. Izvoljen ni bil več, ker se je zavzemal, da bi Jed-

notno "Večni popotnik" ima svojo posebnost, da se rad zanimata za zgodovinske stvari ameriških Slovencev. Gledate, zelo spoštuje naše prvake ali pionirje, osobito naše slovenske misjonarje. Najbolj je vnet za pokojnega Msgr. Josipa F. Buha, katerega je bil osebni prijatelj; zato mu je ta pokojni zaslužni pionir slovenskega časnikarstva v Ameriki zapustil več svojih zgodovinskih stvari ter mu iste izročil s svojo pismeno izjavo. Žal mu je, ker se je mnogo važnih zgodovinskih stvari iz življenja naših prvakov-misionarjev na Elyju nepremišljeno ali pa baje nalač zavrglo.

Brat Pogorelc je izposloval pri duluthski škofiji za ustanovitev Father Buhovega muzeja v Scholasticia dekliskem kolegiju bližu Duluthu. Dalje je tudi zbral in poslal Narodnemu muzeju v Cleveland, O., največ stvari, ki so važnega pomena v zgodovini našega slovenskega naroda, zato je bil imenovan za prvega častnega člena tega muzeja.

Ker ima naš Matija čas, kaj rad piše v razne naše slovenske liste; pod svojim posebnim nadpisom "S poti;" tako je tudi tekmo zadnjih 30 let že marsikaj napisal za naše Glasilo. Posebno smo mu hvaležni, ker nam je leta 1924 poslal mnogo važnega gradiva iz svoje zbirke za izdajo Jednotne Spominske knjige; tudi za današnjo jubilejno izdajo nam je nekaj prispeval; hvala mu!

Ob 50-letnici KSKJ Jednote je bil tudi on uradno povabljen na slavnost v Joliet. Morda ga bomo tam videli?

Uredništvo želi našemu "Večnemu popotniku" pri tej prilnosti, da bi še več let vršil svoje lepo in za narod važno delo.

notu sprejela neko plačilno domov s popolnoma suhim tem.

Društvo v New Yorku so kmalu zatem začela zopet poslovati, ko jim je Jednota to izposlovala.

NAŠ "VEČNI POPOTNIK"

Matija Pogorelc

V Ameriki imamo tudi slovenskega legendarnega Ahasverja, ali "Večnega popotnika," to je naša vrla korenina iz Notranjske, brat Matija Pogorelc, sedaj član društva Friderik Baraga, št. 93 v Chisholmu, Minn.

Ta časten naslov si je naš Matija pridobil, ker je tekom dolge dobe že večkrat prepovabil vse slovenske naselbine širok Amerike, ko je sprva prodajal domača zdravila in knjige, pozneje pa zlatnino; zdaj se nahaja v zasluzenem pokoju in živi v Duluthu, Minn., vendar ni več tako zdrav, sa gre že v 75. letu. Rojen je bil namreč 14. januarja, 1868 v Planini na Notranjskem, v naši novi domovini ali Ameriki se pa nahaja od 24. aprila, 1893, torej že 51 let.

Naj "Večni popotnik" ima svojo posebnost, da se rad zanimata za zgodovinske stvari ameriških Slovencev. Gledate, zelo spoštuje naše prvake ali pionirje, osobito naše slovenske misjonarje. Najbolj je vnet za pokojnega Msgr. Josipa F. Buha, katerega je bil osebni prijatelj; zato mu je ta pokojni zaslužni pionir slovenskega časnikarstva v Ameriki zapustil več svojih zgodovinskih stvari ter mu iste izročil s svojo pismeno izjavo. Žal mu je, ker se je mnogo važnih zgodovinskih stvari iz življenja naših prvakov-misionarjev na Elyju nepremišljeno ali pa baje nalač zavrglo.

Brat Pogorelc je izposloval pri duluthski škofiji za ustanovitev Father Buhovega muzeja v Scholasticia dekliskem kolegiju bližu Duluthu. Dalje je tudi zbral in poslal Narodnemu muzeju v Cleveland, O., največ stvari, ki so važnega pomena v zgodovini našega slovenskega naroda, zato je bil imenovan za prvega častnega člena tega muzeja.

Ker ima naš Matija čas, kaj rad piše v razne naše slovenske liste; pod svojim posebnim nadpisom "S poti;" tako je tudi tekmo zadnjih 30 let že marsikaj napisal za naše Glasilo. Posebno smo mu hvaležni, ker nam je leta 1924 poslal mnogo važnega gradiva iz svoje zbirke za izdajo Jednotne Spominske knjige; tudi za današnjo jubilejno izdajo nam je nekaj prispeval; hvala mu!

Ob 50-letnici KSKJ Jednote je bil tudi on uradno povabljen na slavnost v Joliet. Morda ga bomo tam videli?

Uredništvo želi našemu "Večnemu popotniku" pri tej prilnosti, da bi še več let vršil svoje lepo in za narod važno delo.

NASIM POKOJNIM ČLANOM V SPOMIN

Rd.

Obe banke so zelo zaposlene in posojujejo na razne načine: Na vknjižbe, kakor tudi na osebne lastnine. Razen enega, ki je izvedenec za osebna posojila, so vsi uslužbeni in uslužbeni naši rojaki in se v bankah posluje tako v slovenskem kakov in angleškem jeziku. Kdor se oklepja domačih bank, ta pomaga svojemu narodu in sebi. Kdor hrani, je pamet. Kdor ima prihranke za jutri, se mu ni treba batiti kratek. Učite otroke mladino na vloge, da bodo odrasli dobi gospodarji, naložite jim prvo nekaj malega sami, da bodo dobili veselje, ko dovraste, rezultat bo dober.

Banka prejema tudi vloge po pošti, bilo že od kjerkoli. Za pojasnila se lahko obrnete načinost na banko. The North American Bank Co., 6131 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio. Anton Grdin, predsednik.

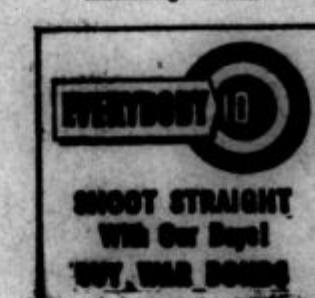
**RДЕЧИ КРИЗ РАБИ
NUJNO ПОМОЋ**

Sheboygan, Wisc.—Tukajšna postaja Rdečega križa vabi in kljice vse žene in dekleta, ki imajo količaj prostega časa, da pridejo delat bolniške obvezne. Do konca meseca avgusta mora biti izgotovljenih 321,000 obvez, kar je ogromno število.

Slovenke v našem mestu imamo že nad tri leta organizirano svojo lastno edinstveno Rdečega križa. Naše žene in dekleta ves ta čas pridno živijo, pletejo in izdelujejo bolniške obvezne. Ker je pa zdaj treba izgotoviti nenavadno visoko število obvez, so vabljene vse dosedanje delavke pa tudi tiste, ki se doslej niso udejstvovale v tem oziru, da se odzovejo klicu Rdečega križa. Glavni stan za naše mesto se nahaja na 621 N. 8. cesti. Urad je odprt vsak dan do pete ure popoldne ter vsak pondeljek in vsako sredo zvečer do devetih, da se prilika tistim, ki so zaposlene čez dan, da lahko pridejo pomagati delati obvezne.

Upam, da bo mnogo naših rojakinj med temi delavkami. Ko se vpišete za delo, omenite, da spadate k slovenskemu oddeku fare sv. Cirila in Metoda, da bo tako vaše delo zaznamovano v kredit naše edinice. Za slovenski oddelek Rdečega križa, Marie Prisland, predsednica.

Ohrabno-varčevalni bondi
serije E se dobe v tako nizki zrestnosti vrednosti kot \$25; nakupna cena istih pa je \$18.75.

DRUŠTVENA NAZAHILA

NAZANILLO IN VABILO Iz urada tretjega podpredsednika KSKJ

Dragi mi bratje in sestre: Kakor vam je gotovo znano, bo naša dična K. S. K. Jednota v nedeljo, 30. julija praznovala svoj zlati jubilej. Slavnost se bo vršila v Jolietu, Ill. Ker se pa zaradi oddaljenosti te slavnosti ne moremo vsi udeležiti, zaradi tega so sklenili naša barbertonska društva, to je društvo sv. Jožefa, št. 110, društvo Srca Marije, št. 111 in društvo Srca Jezusovega, št. 252, da bomo pa doma nekoliko popraznavali s tem, da se vsi skupaj udeležimo sv. maše ob osmi uri, ki bo darovana za vse žive in mrtve člane in članice imenovanih treh društev, tako tudi KSKJ.

Bratje in sestre: Naprošeni ste vsi, da se prav zagotovo udeležite te sv. maše, pokažite, da ste ponosni in veseli, da spadate k tej organizaciji, katera praznuje svoj 50-letni obstoj ali zlati jubilej.

S sobralskim pozdravom,
Joseph Leksan.

POJASNILO GLEDE POTOVANJA V JOLIET

Pozor Milwaučani!

Milwaukee, Wis.—Ker mi je bilo po raznih članih društv naše Jednote iz Milwaukee naročeno, da naj poizvem glede potovanja na Jednotino slavnost v Joliet, dne 30. julija, sem glede tega sledče zvedel:

V nedeljo zjutraj gredo vlaki iz Milwaukee v Chicago po Chicago-Northwestern progri: prvi vlak ob 4:35, drugi ob 5:20 in tretji ob 6:20. Vožnja stane za tja in nazaj \$3.31.

Vlak Chicago-St. Paul proge prvi ob 4:45, drugi ob 5:10 in tretji ob 6:20. Vožnja za tja in nazaj stane enako, \$3.91.

Iz Chicaga do Joljeta vozijo busi vsako uro, tako tudi nazaj.

Toliko v prijazno pojasnilo. S sobralskim pozdravom,

John Oblak.

NAŠ KOTICEK

Petdeset let je dolga doba v vsakem življenu, ampak posebno pomembna doba je to za organizacijo, ki obstoji do tega časa. Tak slučaj je naše organizacije, KSKJ, na katero smo vsi člani in članice zelo ponosni. Hvaležni smo, da smo imeli dobre začetnike in da smo imeli doslej dobre voditelje, katerim gre vsa čast in priznanje za njih izvrstno delo. Tudi ženske so prišle na vr-

sto v teku teh let pri naši K. S. K. Jednoi in njih aktivnost in sporti so bili takoj všeč našim ženskim članicam. V kampanji so naša ženska društva vedno marljivo delala, da so dosegli svoje kvote. Na vsaki konvenciji se je dalo malo več priznanja in prednosti, tako se je na zadnji konvenciji ustanovil nov oddelek "Mladinske in ženske aktivnosti." Delo tega urada je zelo težavno s tem, da je težko dobiti sodelovanje naših žensk in mladine. Načelnica in namestnica tega urada delamo, kolikor nam je mogoče v danih razmerah, da bi ta urad uspešno nadaljeval svoje začetano delo, toda potrebuje sodelovanje vseh članic.

V tem uradu se bi lahko izvršilo mnogo stvari, katere bodo v korist naši organizaciji v bodoče. Pred nekaj časom smo pričeli z "Naš kotiček" v Glasilu, ampak po kratkem času se je to nekoliko popustilo. Govorno ni bilo dovolj delovanja pri posameznih društvih. V teh vojnih časih, bi se morali poslužiti prilike pisati, kaj se godi pri njih društvih in kakšne aktivnosti imajo. Tako je v naši naselbini in gotovo tudi drugih naselbinah.

Sobralski pozdrav,
Matthew Buchar, tajnik.

DRUŠTVO SV. PETRA, ST. 30, CALUMET, MICH.

Kakor omenjeno, ta urad je nov in potrebuje veliko dela in časa, da bo dobro vpeljan. Nekej se je že ukrenilo v to svrhu z organiziranjem kadet, kegljaških skupin itd. Toda moral bi biti še več in ker živimo v bolj hitrem času in ker je naša KSKJ tako trdna in pripravljena pomagati v vseh oziroma, s sodelovanjem vseh članic bi lahko bolj napredovali.

Dragi člani, kakor vam je znano, bo naša dična K. S. K. Jednota na ta dan praznovala zlati jubilej. Zato bi bilo lepo, da se tudi mi razveselimo in praznujemo 50-letnico naše dobre matere K. S. K. Jednote!

Torej na svidenje! Pozdrav,
Martin Sterbenz, predsednik.

DRUŠTVO SV. JOŽEFA, ST. 57, BROOKLYN, N. Y.

Poročati moram, da je naše društvo izgubilo zopet enega člena, umrl je 28. junija naš sobrat Michael Majetich, star 64 let; pokopan je bil 1. julija s sveto mašo v cerkvi sv. Barbare v Brooklynu na pokopališče sv. Trojice; članstvo mu je izkazalo zadnjo čast, molilo ob njegovi krsti 30. junija zvečer in naslednji dan ga spremilo na pokopališče. Naj mu sveti življenje in član si lahko šteje v čast (da so n aen ali drugi način pripomogli, da je naša or-

ganizacija dosegla 50-letnico svojega obstanka in delovanja. Delajmo tako skupno tudi naprej do diamantnega jubileja in dalje!

DRUŠTVO SV. CIRILA IN METODA, ST. 8, JOLIET, ILL.

Tem potom naznanjam, da se je na redni seji dne 16. julija sklenilo, da se korporativno udeležimo slavnosti 50-letnice obstanka naše slavne K. S. K. Jednote, katera se bo vršila v nedeljo, 30. julija. Zatorej ste vsi člani našega društva prav prijazno vabjeni, da se zberemo v nedeljo dopoldne pri Ferdinand dvoran ob 10 uri. Potem bo malib obhod ali parada in ob 11 ur bo slovesna sv. maša; po sv. maši gremo pa na farmi park, kjer bo slavnostni banket, razni govorit itd.

Zatorej vas še enkrat prav vlijudno vabim, da bi se te slavnosti kar največ mogoče in polnočevalno udeležili. Naša joliettska slovenska naselbina je lahko ponosna, da se je tu kaj v našem, sicer tedaj še malem mestu ustanovila naša sedanja velika in močna K. S. K. Jednota, ki posluje sedaj v 20. ameriških državah.

Sobralski pozdrav,
Jennie Tonich, tajnica.

DRUŠTVO KRALJICA MAJNIKA, ST. 157, SHEBOYGAN, WISCONSIN.

Slep na zadnji glavni ali letni seji je bil, da se tudi to leto razpiše doklada za naš bolniški sklad in sicer 50 centov na članico. Torej katere še niste plačale te doklade, ste prošene, da to storite v mesecu avgustu.

Kateri ste bile na zadnji seji, ste slišale tri-in šestmesečno poročilo o društvenem poslovanju. Poročilo je sedelce:

Dohodki v prvi polovici so znašali \$4,234.17 in stroški \$4,322.86. Za bolniško in porodno podporo se je izplačalo \$1,022. Je bil torej primanjkljaj \$98.69, kar pa upam, da bomo v tem mesecu poravnale. Društvo šteje 359 članic in 200 otrok, kar šteje skupaj 559 v obeh oddelkih.

Moja srčna želja je, da ko bomo drugo leto meseca maja slavile našo društveno 30-letnico, da bi takrat šteло društvo 600 članic (nov) v obeh oddelkih. Še ena tako lepo uspel kampanja naj bo, pa jih imamamo. V zlato-jubilejni kampanji K. S. K. Jednote smo predobile 15 novih članic in 26 otrok, torej skupaj 41, kar je vredno vsega priznanja. Kjer je dobra volja in sporazum med odborom in članstvom, se lahko doseže vse in dal Bog, da tako ostane tudi v bodoče. Živeli članice društva Kraljice Majnike!

Na bolniški listi so sledče bolne članice: Mary Brdoch, Josephine Meinhart, Anna Schuster Sr. in Mary Pousha Sr. Zelec vsem skorajnjega zdravja.

S ssoestrskim pozdravom, ostajam:

Naši prostori; prešli sta se bolj številno iste udeležite kot navadno.

Sprejeta je bila na zadnji seji 1. julija v našem društvo sestra Mary J. Majetich, sestra našega podpredsednika, njen mož, sobrat Mathew Majetich se nahaja v ameriški mornarici. Sobralski pozdrav,

Valentine Capuder, tajnik.

DRUŠTVO SV. ANE, ST. 105, NEW YORK, N. Y.

Na naši zadnji juninski seji je bilo sklenjeno, da naše društvo meseca julija in avgusta ne zboruje na drugo nedeljo. Počast naše društvene patrone bo v nedeljo, 30. julija. Zatorej ste vsi člani našega društva prav prijazno vabjeni, da se zberemo v nedeljo dopoldne pri Ferdinand dvoran ob 10 ur. Potem bo malib obhod ali parada in ob 11 ur bo slovesna sv. maša; po sv. maši gremo pa na farmi park, kjer bo slavnostni banket, razni govorit itd.

Zaluoči ostali:
*Justine in Frances
Mrs. Mary Turk
Joseph in Frank.
Pittsburgh, Pa.*

Uredništvo.

bilo pomotoma izpuščeno ime Viktorija, pokojnikovega sina, dalje je bilo izpuščeno ime annhe Genevieve.

V BLAG SPOMIN

tretje obletnice smrti našega nepozabnega očeta

Joseph Lokarja

ki so umrli 26. julija, 1941. Drago nam je cvetje, ki krasí drevesa

in sonce, ki nad nami bliči,

ampak še bolj so nam dragi,

spomini o Tebi, dragi naš ata!

Zaluoči ostali:

*Justine in Frances
Mrs. Mary Turk
Joseph in Frank.*

Pittsburgh, Pa.

Stari mlini

Pet leseni mlinov na veter je stalo prej krog našega starega mesteca z rdečimi strehami in rumenimi stolpi in so mu dali svetki, podeželsko-idilični videz. Vsi so stali ob cestah, ki so vodile v sosednje trge in mesta. Ti mlini so bili stari, zvesti stražarji in so odočno podili vse tuje in moderno proč, kar ni spadal k znacaju tega mesteca.

Dokler so bili oni tukaj, je mestec ohranilo svojo podobo. Zvišenje je potekalo v malenkostnih razmerah rokodelcev.

Pred slehernimi mestnimi vrti je ždel po eden od petih mlinov, le pred lieuvenškimi vrti sta bila dva. Ta dva sta stale tesno drug pri drugem, in kadar je bilo tihotno, sta mogla drug drugač slišati, kako sta m'ela s kamnitimi zobmi. En mlin je stal na mestnem nasipu, drugi pa onkraj rečice, kjer se začenjajo njive. Ta mlin je bil Franzoojev.

Ceprav so bili mlini najbolj zvesti stražarji, se vendarle niso mogli uveljaviti spriče električne in vojne. Tisti mlin ob siserških vratih so pred nekaj leti podrti, ker je bil v bližini električnega mлина. Konkurenca ga je ubila. Zemljišča so v parcelah razprodali. Tudi taisti pri mehelnških vratih kmalu ni imeli dela in je odšel v Hempenško pokrajino.

Vendar — ostali so še trije. Slikali so svoje roke kakor vesele otroci. Dokler ni pridivila svetovna vojna in Flandrijo! Nek "debel' Berta" ali druga pošast je sestrelila Kraljevsko mlin. Tisti ob lieuvenških vratih je pogorel. Tako je ostal le še Franzoojev mlin.

Tega je imel moj prijatelj Palletier na vso moč rad. Kako je bil mlin lep v megli, ko so izginili obrisi in se je dvigal grozje kakor strašilo, ali pa, kadar mu je sneg posadil smešno, belo kučmo na vrh! Drugič je kipel v sončni pripeki, večer pa ga je ožarjal z rdečkastim ognjem, a v sene okrog je bila pokrajina v senci.

Prav tako rad ga je Palletier videval, ko se je lesketal v dežu, A. F.

In kot podoba sreče je stal Franzoojev mlin na gričku ob reki, in mlin je bil okrogel, ko da bi sličil prsim, ki dajejo mleko in ne kruh.

Že pred 1. svetovno vojno, ko je njegov dvojček na drugem bregu še vrtil svoje lopute, se je začel trd boj zanj. Neki električni mlin, nekakšen ciklopski zahod, se je izvijejoče razčepil med ta dva. Rjovenje strojev je preglušilo veselo tiktanje mlinških loput. Zato potem dvojčka potres, da mi izkopljene krompir.

(Feliks Timmermans.)

nista nič več slišala drug druga tik takati.

V vojni je nato eden pogorel in Franzoojev mlin je ostal sam. Tiho in boječe je molek kriči iz loput kvišku, zakaj, nicasni ni bilo, kar bi mogel mleti. Kakor da bi imel zaprete oči, je žaloval nad pokrajino, ki mu je sicer dajala obilico žita.

Tako je stal štiri leta dolgo.

Nato so vriskojajo trombe oznanile mir. Lopute so vse navdušene in junaške začele popovati pesem vetrov, snotraj pa se je prašila bela, prekrasna moka.

Toda, bilo je, ko da mu je duša ranjena. Mlin je bil izginil. Ali ga je nemara prepodil hrmenje strojev nasproti njegove bele hiše ali pa gorje vojnih let? Nič ne vem.

Če nekaj tednov nato sem pojavoval po njivah. Vsak dan sem videval dobrski, stari mlin, ki je dajal kruha v miru. Vonj po zrelih sadžih in hrastovem lesu je polnil ozračje. To vodi so se vrtinčili odpadli lističi.

A kaj, kaj je bilo to? Le nekaj dni me ni bilo, pa je bilo tu vse prazno! Nečesa je manjkanje, Franzoojevega mлина ni bilo.

Clovek je kar vesel, če ima kakega vrtnarja ali mlinarja za prijatelja. Oči teh dveh so se narskale barv in daljnih daljaj in duša in beseda sta jima polna barv, svetlobe in sreče.

Franzoojev mlin je vseboval nekaj, kar je slehernega cloveka privabilo.

Tako je pripravljal zaljubljence, ki so se ondi shajali, pa rajce golobov, ki so oodondot spuščali svoje golobe ali pričakovali njihov povratka, in kmetje iz soseske, ki jim sicer še na mar ni prišlo, da bi se bili prikazali iz svoje hiše, so obstali, če so po več ur zjali v lepo pokrajino.

Ta mlin je imel tradicijo: prihajajoči, zločinska drhal, tatovi, pastirji, otroci, popotniki in zaljubljeni ljudje so prihajali semajn in vsakoden s kakšnim posebnim namenom. Mlin je imel svojo doživetja in svoje zgodbe.

Kakor vsi mlini, je bil tudi ta podoba miru. Zato pa jih, kakor kažejo stare slike, v sleherni vojni počko. Kjer se vrti kak mlin, tam je kruh in mir v deželi. Kjer pa se tvornice kadijo, pa budi, da bi izdelovalo rože ali kak slična ondi je nezadovoljstvo v srečih delavcev in ljudi sploh. Mlin je edini mehanizem ki vpliva podeželsko in vsebuje poezijo. Zatorej ga ljubijo pesniki in slikarji. Skratka: v mlinih biva sreča.

In kot podoba sreče je stal Franzoojev mlin na gričku ob reki, in mlin je bil okrogel, ko da bi sličil prsim, ki dajejo mleko in ne kruh.

Že pred 1. svetovno vojno, ko je njegov dvojček na drugem bregu še vrtil svoje lopute, se je začel trd boj zanj. Neki električni mlin, nekakšen ciklopski zahod, se je izvijejoče razčepil med ta dva. Rjovenje strojev je preglušilo veselo tiktanje mlinš

LAKOMNIK

Spisal KSAVER MESKO

JUBILEJNE ČESTITKE
K. S. K. JEDNOSTI

Veselja dan, predraga mati podpora naša je za Te, ko slavi jubilej svoj zlati — radosti bije nam srce.

A sreča mu ta dan ni bila mila: Izgubljal je, se razburjal, v jezi pil več in več, razvemal se silnje in silnje. Le še nekaj destic je imel v žepu, ko je vstopil Tratar. Še vina, kar ga je popil, bi nočoj ne mogel plačati.

"Ne neham pa ne," se je sril sam pri sebi, karte pa so mu v rokah trepetale, "in če treba prodati gozd! Tratar je tukaj prime ga z obema rokama."

Ni še minila debela ura, in Tratar ga je že držal, ves tisti veliki, lepi ponosni gozd. Držal g aje tako jako in neusmiljen, da ga ne izpusti vse življenje več ...

(Dalje prihodnjic)

ZAROTA PROTIV HITLERJA

Kakor je naše članstvo že obveščeno iz drugih časopisov, je bil izveden pred dnevi na Hitlerja bombni napad, katemu je Hitler le po srečnem naključju izbegnil z življennjem. Napad je bil podvzet v njegovem glavnem stanu. Hitler je bil ob tej priliki samo neznatno ranjen, poleg njega pa še 11 visokih častnikov, izmed katerih sta dva kmalu ramam podlegla, v pondeljek pa je naznani radio, da sta podlegla nadaljnja dva.

Cistka generalov

Zarota proti Hitlerjevemu življenu je bila skuhana med junkerskimi generali, med katerimi se je pričela nemudoma krvava čistka na debelo, katero je pričel izvajati znani nemški rabelj Heinrich Himmler, načelnik nemških gestapovcev.

Kakor naznajojo poročila, je bilo usmrčenih že nad 100 nemških maršalov, generalov in drugih visokih častnikov, med njimi ljudje z najbolj slovečimi imeni: maršal Brauchitsch, maršal Rundstedt, maršal List, maršal Mannstein in, kot naznajo zadnja poročila, tudi maršal Kesselring, poveljnik nemških čet v Italiji.

Spopadi med vojaki in gestapovci

Kot je videti, je revolta splošno razširjena ne samo med armadnimi častniki, temveč tudi med vojaki in mornarji. Poročila naznajojo o uporu nemških mornarjev v Kielu in Stettinu ter v Norveški, in o spopadih med vojaštvom in gestapovci v Berlinu in drugih mestih.

Rabelj Himmler na delu

Rabelj Himmler, poveljnik gestapovcev, je zdaj absolutni gospodar nad življienjem in smrtjo vseh Nemcov ter ni z svoje krvave pokolje, ki jih izvaja, nikomer odgovoren. Vsa Nemčija živi v silnem terorju, ker nihče ne ve, kdaj ga bo zadeval svinčenka ali kdaj se bo zakatalila s klade njegova glava.

Tisoč dolarjev za reveže

Piše Janko N. Rogelj

Blagajnik slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora mi je poslal račun za mesec junij, 1944. Denar so poslali slediči:

Joseph Okorn, blagajnik lokalnega odbora št. 2, Cleveland, O., \$1,500; Jakob Brilavec, blagajnik št. 32, South Chicago, Ill., \$25; Mary Tomec (Glas Naroda), \$3; Frank Mozja, Smithfield, Pa., \$1; Albert Kahlenbert, Los Angeles, Cal., \$5; Anton Cedilnik, blagajnik lokalnega odbora št. 34, Detroit, Mich., \$70; Anton Zornik, Herminie, Pa., \$10; Andrew Tomazich, Chicago, Ill., \$2; Joseph Sašek, blagajnik lokalnega odbora št. 28, East Helena, Mont., \$54.50; Mike Kulsel, Chicago, Ill., \$5; Louis Champa, blagajnik lokalnega odbora št. 6, Ely, Minn., \$200; obresti na Reliance Federal banki \$42.25; in narasle obresti na vojnih bondov \$199.71.

Skupni dohodki za mesec junij \$2,037.96.

V blagajni JPO-SS je sedaj \$74,691.27.

Tisoč dolarjev za reveže, je danesni naslov. Zakaj? Vzrok imam za ta napis. Da, tisoč dolarjev je dal ameriški Slovenec za našo pomožno akcijo. Istri Slovenec je prispeval za Ruski pomožni odbor ali ruski Rdeči križ kar dva tisoč dolarjev. To je ni vse. Ameriškemu Rdečemu križu je poslal \$1,500. To je kar \$4,500 v dobre namene.

In kdo je ta ameriški Slovenec? Odvisen od slovenskih odjemalcev? Je-lj zaslužil denar pri Slovencih? So mu Sloveni pomagali do denarja? Ne eno — ne drugo. Mož si je sam pridobil to srečo v premoženju, ne da bi mu ameriški Sloveni pomagali. Toda ostal je zvest sin svojega naroda, zvest narodu tudi takrat, ko narod trpi in potrebuje najne podpore.

Hitlerjeva ura je prišla in ne bo dolgo, ko bo njegov krvavi režim samo še poglavje svetovne zgodovine.

Pravljivo, brezko in družinsko organizacijo premoženje svoje organizacije investirati v Obveznine, ki bi imeli snanek (Defense Bonds and Stamps), serije F in G.

poznajo več, ker imajo dolarje pod palcem. Danes so tovarnarji, obrtniki, profesionalci, uradniki itd., toda so se "poamerikanizirali," kadar je potreba dati za svoje trpeče brate in sestre onkraj morja. In vse živijo od naših ameriških Slovencev, jemljejo slovenski denar, toda umiljenih src nimajo, da bi dali.

Vse drugačno mnenje ima Mr. Peter Lustrik, ki je po dvakrat dal \$500 za našo pomožno akcijo. To je tisti mož, ki je postal zvest svojemu narodu, in katerega ime ne bo pozabljeno v slovenski zgodovini onkraj morja.

Prav tako je naklonjena naši pomožni akciji Mrs. Lustrik, ki se v vseh ozirih strinja s svojim možem. Hvala ji za njeni naklonjenosti.

Zakaj spimo? Zakaj ni v nas več zanimanja? Domovina bo rešena, kaj ji bomo dali? Ali se še bojite, kdo bo dobil nabranji denar? Kar ga je JPO SS do sedaj nabrala, ga še nikdo ni dobil in nikdo zapravil. Kaj so delali drugi, to nam ni niti mar. Gotovo je, da našega denarja ne bo dobil Hitler in ne Mussolini. Tega se je dobro zavedal glavni odbor JPO-SS, zato ni hotel nikdar dati nobenega denarja.

Poročila, katera prihajajo iz domovine, niso vesela. Resnice prihaja na dan, kaj se je zgodilo v domovini. Še več poročil pride; kmalu bomo vedeli, kaj se je faktično zgodilo v domovini v zadnjih treh letih. Eno vemo že zdaj: Domovina je izčrpana do golega. Borci za svobodo so največ trpeli. Izdajice so živele s pomočjo italijanske in nemške zaščite.

Vemo tudi, da ni večdaleč čas, ko bo Slovenija rešena. Za tisti čas smo zbirali naš pomožni sklad. Koliko imamo v tem skladu? Ali bo to dovolj? Nikakor ne! Zakaj ni več dolarjev v tem skladu? Kdo je krov? Sodite sami, a narod v domovini bo sodil sam, ko bo izvedel rešenco, kaj se je godilo med ameriškimi Sloveni, ko so oni krvaveli na rodni zemlji. Njegova pomočnika pa sta bila Rev. M. J. Butala in Rev. Anton Bombach. Glavni odbor je potem imenoval načelnikom športnih skupin sobra John Černovič iz Jolietta, Illinois. Ko je John Černovič resigniral kot načelnik imenovanih skupin je glavni odbor na njegovo mesto dne 22. avgusta 1932 imenoval sobra Frank Banica iz Chicago, Illinois. Pri konvenciji leta 1938 je bil ustanovljen nov urad športnih aktivnosti in sobrat Joseph Zorg je bil izvoljen direktor atletike.

STANJE PREMOŽENJA

THE NORTH AMERICAN BANK CO.

CLEVELAND, OHIO

z dne 30. junija, 1944

AKTIVA:

Gotovina na rokah in v bankah.....	\$ 1,422,961.11
U. S. vladne sekuritete.....	1,675,765.12
Posojila in diskonti.....	1,109,964.58
Drugi bondi in sekuritete.....	210,439.24
Bančno poslopje.....	20,000.00
Drugo premoženje.....	11,542.01

Skupaj.....\$ 4,450,672.06

OBVEZNOSTI

Osnovna glavnica.....	\$ 100,000.00
Glavnice debentures.....	65,800.00
Rezervirano za glavnice debentures,	
obresti in odpalčila.....	10,162.68
Pocstanek in nerazdeljen dobitek.....	75,841.83
Vloge.....	4,075,198.75
Druge obveznosti.....	123,668.80

Skupaj.....\$ 4,450,672.06

Banka je članica Federal Deposit Insurance Corporation, ki zavaruje vse vloge do \$5,000.

Članica je tudi Cleveland Clearing House Association

V NORTH AMERICAN BANK COMPANY LAHKO KUPITE VOJNE BONDE

Urad je odprt vsak petek do osmih zvečer za ugodnost onim, ki čez dan ne morejo na banko.

Glavni urad: 6131 St. Clair Ave.

Podružnica: 15619 Waterloo Rd.
(v lastnem poslopu)

Še je čas.

Ce še niste dali storite to takoj. Podružnice, oživite!

Društva desetih ame-

riških bratskih in podpornih jednot in zvez, darujte svoje prispevke. Idite od hiše do hiše, prosite, nabirajte in sami da-

ruje.

Mr. Peter Lustrik in njegova žena sta že dala svoj delež, ta-

ko so mnogi drugi pomagali.

Ali si ti, ki čitaš ta članek, že

dal svoj delež? Stori to takoj.

Ne odlašaj. Čas je tu.

Daj, brat, daj; pomagaj,

sestra!

Kri ni voda!

Bolni, lačni in raztrgani ne

morejo čakati.

—

KRATKI ZGODOVINSKI

PODATKI KSKJ

(Nadaljevanje s 5 strani)

tino premoženje obeh oddel-

kov \$5,541,917.48.

Od te vso-

te pripada oddelku odraslega

članstva \$5,256,407.56,

mladinskemu oddelku pa \$285,

509.92.

Istočasno je znašalo število

članov in članic odraslega

oddelka 28,356, mladinskemu

oddelku pa 10,842. Skupno šte-

vilo članov in članic obeh oddel-

kov: 39,198.

Za leto 1943 je znašala sol-

ventnost obeh oddelkov skupaj

128.43%.

Od ustanovitve do 31. maja

1944 znaša skupna izplačana

podpora \$9,188,458.00.

Skozi dolgo vrsto let Jedno-

ta podpira in vzdržuje različne

športne aktivnosti. Prvi načelinik športnih aktivnosti je bil

Josip Zalar, glavni tajnik.

Njegova pomočnika pa sta bila

Rev. M. J. Butala in Rev.

Anton Bombach. Glavni odbor

je potem imenoval načelnikom

športnih skupin sobra John

Černovič iz Jolietta, Illinois.

Ko je John Černovič resigniral

kot načelnik imenovanih sku-

pin je glavni odbor na njego-

vo mesto dne 22. avgusta 1932

imenoval sobra Frank Ban-

ica iz Chicago, Illinois. Pri

konvenciji leta 1938 je bil

ustanovljen nov urad športnih

aktivnosti in sobrat Joseph

Zorg je bil izvoljen direktor

atletike.

Izmed vseh športnih aktiv-
nosti je za Jednoto največjega
pomena keglijanje, ki se vrši
pod pokroviteljstvom K. S. K.
J. Midwest Bowling Associa-
tion in to pod vzornim in nad-
vse spretnim vodstvom sobrata
Frank Kosmach-a iz Chicaga,
Illinois.Pri 20. konvenciji je bil usta-
novljen tudi urad za mladins-
ke in ženske aktivnosti. Kot
prva načelnica tega oddelka je
bila izvoljena Mrs. Jean M.
Tezak, Joliet,

OB JEDNOTINI PETDESET- LETNICI

V SLOGI JE MOČ

Napisal John Germ, glavni predsednik KSKJ

Na Cvetno nedeljo letosnjega leta, oziroma 2. aprila je poteklo 50 let, odkar je bila v tej novi naši domovini, Združenih državah ameriške Unije ustanovljena prva slovenska bratska organizacija, nam vsem draga naša KSKJ. In prihodnji nedelji, 30. julija bomo uradno in z radostjo slavili te velepočembni zlati jubilej v Jolietu, v rojstnem mestu naše čislane Jednote.

Radostno bodo zvonili zvonovi cerkve sv. Jožefa v Jolietu, ko bodo vabili naše članstvo k zahvalni sv. maši, ki jo bo daroval v ta namen naš častiti sobrat duhovnik vodja, Father Butala ob navzočnosti njegove ekselencie nadškofa chicagske nadškofije. Orgle v cerkvi, pod prsti sobrata Anthony Rozmana se bodo ob tej priliki lepše slišale, kakor tudi petje pod njegovim vodstvom se bo lepše glasilo. Zakaj pa tudi ne?

Saj bomo vendar praznovali naš največji narodpraznik, slavljenje zlatega jubileja matere slovensko-hrvatskega fraternalizma v naši novi domovini Ameriki.

Le eno dejanje bo kalilo to našo pomenljivo slavnost, in to je kravava svetovna vojna, ki se točasno vrši na bojiščih Normandije, Italije, Južnega in Severnega Pacifika, v vroči Indiji in gorati Burmi, na vseh teh bojiščih se nahajajo milijonski čete Združenih držav in narodov, in med temi skoro 4.000 naših Jednotinov sobratov in sestra, naš cvet, naša dika in naš ponos. Teh-bo manjkalo pri naši slavnosti. In mi, ki bomo pričujoči, bomo molili zanje, da bi jih ljubi Bog varoval vseh nezgod, svetovnem vodilnim krogom pa dodelil zdrav razum, da bi čim prej končali s tem kravim klanjem, ki uničuje človeško družabno življenje in civilizacijo sveta. Da, Bog daj res konec tega!

Marsikaj je drugače danes, kot pa je bilo pred 50 leti. Lahko rečem, da je dandanes vse (izvzemši svetovne vojne), vse bolje za navadnega človeka kot pa je bilo pred 50 leti. Pred 50 leti ni naš naseljenec imel svojih lastnih domov, ampak je moral po večini živeti in plačevati veliko najemnino v kompanijskih hišah, velike kompanije so imele celotno kontrolo nad delavskimi masami, delali so z njimi, kar so hoteli, in jih seveda bridko izkorisčali. Takrat še ni bilo delavskih unij, ki bi ščitile našega naseljenca, takrat ni bilo socialne zaščite, ne skupne smrtninske zavarovalnine (Group Insurance) in ne državne penzije, kakor jo imamo danes po raznih državah. Pred 50 leti je bil naš naseljenec navezan samo nase.

In zgodilo se je tu in tam po naših tedanjih naseljih, da se je pripetila nešreča ali smrt, treba je bilo mrlja pokopati, toda ni bilo najpotrebnjšega denarja na razpolago; morali so se obrniti do usmiljenih rojakov za pomoč. To je dalo tedanjim našim pionirjem misli, da je treba skupne zaslombe, da se je treba združiti, da je treba pričeti sistematično denar skupaj zbirati za pomoč v največji potrebi, in tako so se pričela naša prva društva in bratovščine po naših tedanjih naseljih. Za prvo pomoč so sicer bila ta naša prva društva, toda previdni tedanji voditelji našega naroda v Ameriki in naši tedanji slovenski misijonarji so uvideli potrebo skupne vzajemnosti, zato so večkrat priporočali, da naj se vsa ta naša tedanja društva skupaj združijo v Jednote ter skupaj centralno delujejo za dobrat svojih članov.

Zato idejo so se najbolj заниmali tedanji župnik slovenske župnije v Jolietu, Ill., Rev. Fračišek Šuštaršič, dalje Monsignor Josip F. Buh in tedanji slovenski bogoslovci in poznejši dekan Matija Šavs, ki so v listu i "Amerikanski Slovenec" s svojimi spodbudljivimi članki navduševali slovenske rojake za skupno organizacijo.

In glejte, njihov poziv ni bil zaman, ampak na njihovo inicijativu so se zbrali zastopniki teh posameznih društev (nekateri samo pismeno) v mestu Jolietu, Ill., in sicer 1. in 2. aprila, 1894, ter po dvadnevnom zborovanju so si ustanovili skupno organizacijo, katero so imenovali Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota, katera se je v teku 50-letnega delovanja bratske vzajemnosti razširila skozi 20 držav naše mogočne ameriške domovine.

Samo 333 članov je tedaj štela naša Jednota, bila je brez kapitala, danes, po 50 letih, šteje skoro 40 tisoč članstva in skoraj šest milijonov dolarjev premoženja. V teku svojega 50-letnega delovanja je Jednota izplačala dedičem, vdovam in sirotom skoraj 10 milijonov dolarjev. To je rekord, na katerega smo lahko ponosni!

Zelo pesta in zanimiva je zgodovina KSKJ, tu in tam tudi zelo žalostna. Ze takoj ob ustanovitvi se je pojavilo nesoglasje med nekaterimi tedanjimi vodilnimi krogi in isto se je ponavljalo dolgo in leta 1898 jo je skoro uničilo. In še veliko let pozneje ni bilo pravega soglasja med voditelji pri KSKJ.

Zlate dobe slovenskega naseljevanja v ta novi svet v letih 1904-1913 se pri naši Jednoti ni dovolj izkoristilo in vpoštevalo; iste čase je prišlo v to deželo morebiti do 150 tisoč slovenskih naseljencev, povečini so ostali tukaj za stalno in le kakih šest tisoč se jih je tedaj pridobilo za našo Jednote, vse drugo je šlo drugam. Zlata doba slovenskega naselništva je bila za KSKJ izgubljena.

Bili so pa tudi dobri in za KSKJ bolj uspešni časi; na primer desetletje 1914 do 1924 je bilo veliko bolje, k temu je prišel desetletje 1924 do 1934 je bilo zelo cvetoče in uspešno za KSKJ in ravno tako tudi desetletje 1934 do 1944. Zgodovina nam kaže, da, kadar je vladala sloga med vodilnimi faktorji, bodisi pri glavnem odboru ali v društvenih odborih, takrat je Jednota napredovala, kadar se pa je pojavilo nesoglasje ene ali druge vrste, Jednota ni napredovala.

Hvala Bogu, da zadnja desetletja vlada med člani glavnega odbora, kakor tudi med društvenimi uradniki in uradnicami, kakor tudi med članstvom v splošnosti najlepša sloga. Poseb-

no se moram pojaviti izraziti glede vseh glavnih uradnikov in uradnic, kakor tudi društvenih uradnikov in uradnic, kakor tudi glede posameznega članstva. Za časa mojega predsedništva vlada med vsemi najlepša bratska sloga. In to smatram, da je največji porok našega vidnega naraščaja.

Bratje in sestre, le tako naprej, kajti le v slogi je moč! Ako bomo složno skupaj delovali, bo naša draga Jednota vedno rastla in se širila. Nikdar ne smemo dopustiti, da bi naše politične malenkosti razvojile, imejmo pred seboj prvič, drugič in vedno le blagor, napredek in dobrobit naše podporne matere KSKJ. In ko bomo prihodnjo nedeljo, 30. julija zbrani v Jolietu, Ill., v rojstnem mestu KSKJ slovesno slavili njen zlati jubilej, kjer bo gotovo navzočih na tisoče naših bratov in sestra, jim bo kipelo srce v radosti, veselju in ponosu, da so člani in članice prve slovenske podporne Jednote v Ameriki. Zato vam polagam na vaša srca, da ostanete vedno in povsod dobr "busterji" za svojo podporno organizacijo.

Pri zahvalni sv. maši se v tih molitvi spomnimo tudi onih skoraj 4.000 naših članov in članic, ki se točasno nahajajo na bojni poljanah širokega sveta in bijejo krvavo borbo za obstoj naše svobode in ki jim ne bo mogoče osebno prisostvovati. Prisimo Boga, Vsemogočnega, da bi se to svetno klanje skoraj končalo in da bi se naši borci čim preje vrnili nazaj v naročje svojih dragih. S to mislio in željo, dragi bratje in sestre, vas iskreno pozdravljam in vam kličem: Na veselo srečanje na zlatem jubileju v nedeljo, 30. julija, v Jolietu, Ill!

NAŠIM PIONIRJEM

Napisal John Zefran, prvi podpredsednik KSKJ

Za nami je petdeset let bratskega dela, ki ga je dovršila naša, sedaj tako močna bratska organizacija Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota.

Petdeset let že nekaj šteje za vsako večje ali manjše podjetje, posebno pa že za podporno organizacijo, kot je naša Jednota.

Prav nič ne bomo pretiravali resnice, ako trdim, da je KSKJ največ dobrega storila za slovenski živelj v tej novi domovini. Dokazi so že nami, ki so neovrgljivi. Številne slovenske župnije, šole in druge ustanove so proči, ki nam pritočajo, da KSKJ zasluži prvenstvo na verskem, bratskem in kulturnem polju, kar bo ostalo pribito v zgodovini našega naroda!

Tudi KSKJ, ki je prva in najstarejša slovenska bratska podporno organizacija v Ameriki, je šla skozi burne čase, toda vse je junaska prestala in vedno v vseh oziroh napredovala. Članstvo je danes lahko ponosno na svojo organizacijo, ker je vso dobo, — temelj petdeset let — točno in pravno izplačevala svoje obveznosti, vedno skrbela za verski blagor naših naseljencev in obenem kot mati, v pravem pomenu besede, vedno skrbela za bolnike in sirote zapušcene usodi bodočnosti. KSKJ je tudi vedno gojila in širila versko ljubezen in spoštovanje med članstvom do Cerkve in države.

Da, bratje in sestre, v resnici smo lahko danes ponosni na svojo organizacijo! Ponosni smo lahko na naše pionirje, ki so že pred pol stoletjem videli, kako potrebna je našemu narodu podporno organizacija. Naši častitljivi ustanovitelji so bili možje, ki se niso bali dela, ne žrtvev in ne nasprostva. Srčni in dalekovidni so bili in že v istih časih — pred petdesetimi leti — so videli, da bo KSKJ ona vez, ki bo naš narod družila po vseh naselbinah.

Častitljivi ustanovitelji KSKJ so videli, da preti nevarnost našemu narodu iz dveh ozirov. Vedeli so, da neorganizirani bi se mogli pomagati, ker bi ostali osamljeni. Zato je treba, da se organizirajo v Jednote in to se jim je tudi posrečilo. Pretila jim je pa že druga večja posledica, in to je bila verska nevarnost. Pisali in vabilni, nagovarjali in organizirali so rojake po naselbinah v društva pod okrilje K. S. K. Jednote, ker vedeli so, da le na taj način bodo zamogli z večjim uspehom pomagati drug drugemu v verskem in moralnem oziru.

Vsi si lahko predstavljamo, da delo naših pionirjev ni bilo lahko, toda njih kristalni namen in dobra volja se jim ni zoperstavila; niso se ustrašili truda, inarveč šli so naprej po svojem lepem geslu: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD!"

Ako vpoštevamo velike zasluge in vrline, ki jih je K. S. K. J. za svoj narod že žrtvovala, v eni ali drugi obliki, bomo priznali, da je v resnici vredna, da zanjo agitiramo, jo priporočamo z besedo in peresom in to ob vsaki priliki. S tem se bomo pa tudi izkazali hvaležne našim ustanoviteljem, ki so nam postavili to veliko bratsko ustanovo — Kranjsko Slovensko Katoliško Jednote!

1894-1944

Napisal Math Pavlakovich, II. podpredsednik KSKJ

Ko zremo v zgodovino za pol stoletja nazaj (1894-95), se spominjam predpriprav za ustanovitev prve slovenske podporno organizacije v Ameriki. S pomočjo tedanjega tehnika Amerikanški Slovenec, edinega tedanjega slovenskega lista so imeli naši pionirji velike potekote za doseglo svojega namena; zato gre baš tem največ priznana in ohranimo iste v blagem spominu.

In danes, ta naša podporno mati v starosti in po napornem delu 50 let nikakor ni opešala, ampak je še bolj močna kakor kdaj prej. K temu so ji priporočili osobito oni njeni marljivi sinovi in hčere in ona naša agilna društva, ki so že tolrikat vpisana v Jednotino Zlato knjigo. Med temi so naši zavedni rojaki Slovenci in Slovenke, pa tudi naši bratje Hrvati in Hrvatice.

Priznanje gre tudi zavednim staršem, ki skrbi da se vrzeli v mladinskem oddelku naše Jednote nadomeščajo. Dogajajo se celo slučaji, da stari očetje in stare matere vpišujejo v ta oddelko svoje vnuke in vnukinje, ker so sami, in že več let pri Jednoti zavarovani.

Upati je, da bomo sčasoma tudi našo mlajšo generacijo prvega kolena docela prepričali, da je boljše biti zavarovan pri KSKJ kakor pa pri kaki Insurance kompaniji. Saj je tudi naša Jednota milijonska podporno ustanova, je nadolgovna in prednjaka celo 20 najmočnejšim zavarovalninskim družbam v Ameriki in Kanadi. Zakaj potem ne bi bila vrata naših družin prej

odprta t. in kom in tajnicam naše jednote kakor pa agentom in kolektorjem Insurance kompanije? Zatorej je res treba, da se držimo znanega slovenačkega reka, katerega je bilo že pred 51 leti v "A. S." citati izpod peresa tedanjega bogoslovca, "Svoji k svojim!"

ZELO POMEMBEN DAN

Napisal Joseph Leksan, III. podpredsednik KSKJ

Dne 30. julija bo zelo pomemben dan za vse člane in članice K. S. K. Jednote, zakaj na imenovanji dan bomo praznovali ali obhajali njen 50 letni obstoj ali zlati jubilej.

Petdeset letna doba je že dokaj dolga doba, v teku 50 let se že marsikaj dobrega in seveda tudi neprijetnega dogodi, in tako je morala tudi naša Jednota v teku petdeset let prestati, oziroma izbojevati marsikater boj za svoj obstanek in hvala Bogu moramo reči, da danes po petdesetih letih stoji močno in trdnak kakor skalna na svojem mestu tako da z gotovostjo lahko rečemo da naša K. S. K. Jednota je ena izmed najsolidnejših slovenskih podpornih organizacij v Ameriki.

Komu gre zasluga da je naša Jednota danes to kar je? V prvih vrstih seveda agilnim glavnim uradnikom, bivšim kakor tudi sedanjim, velika zasiuga je tudi vseh krajevnih društvenih uradnikov in uradnic in tudi mnogih posameznih članov in članic, saj je samo posebi umevno, da le z združenimi močmi se more nekaj velikega narediti. Tako je torej z združeno močjo naše Jednote postala močna in solidna. Seveda, s tem pa še ni rečeno, da je sedaj neno delo dokončano; ne, nikakor ne, pač pa je še zanaprej nas vseh dolžnost, da še v bodoče delujemo še za večjo in močnejšo našo podporno mater, Jednoto.

Kje in kako naj delujemo? Odgovor je lahko: Agitirajmo za novo članstvo ne samo uradniki in uradnice, pač pa agitirajmo vsi, kolikor več nas bo toliko večji bodo uspehi. Jaz večkrat povdarnjam to na posamezne člane in članice: Nikar ne glejte samo na uradnike in uradnice načelno, naj oni agitirajo!

Da, res je, da v prvih vrstih morajo iti uradniki in uradnice na delo za društvo, s tem pa še ni rečeno, da tudi ti posamezni član in članica ne bi smela ali mogla nekaj v ta namen narediti. Torej kakor že omenjeno pojedimo na delo vsi in uspehi bo gotov.

Pa pojedimo nazaj k obhajanju pedesetletnice ali zlatega jubileja. Ta dan je potreben, da ga vse člani in članice KSKJ praznujemo z veliko slavijo: kdor le more, naj se vdeleži skupne slavnosti v Jolietu, po oddaljenih mestih ali naseljih naj pa obhajajo to slavnost doma na način, da kjer je le mogoče naj se vse člani in članice skupno vdeležijo sv. mašo. Pri tej sv. maši se spomnimo v molitvi vseh mrtvih članov in članic, kateri so umrli zadnjih petdeset let, pri tej sv. maši prosimo tudi Boga, da bi naša Jednota še zanaprej rastla in se razvijala in da bi pod njeno okrilje pristopili vsi katoliški misleči Slovenci ker le pod okriljem K. S. K. Jednote je zanje prostor.

ČAST, KOMUR ČAST!

Napisal Michael Cerkovnik IV. podpredsednik KSKJ

Z veliko naglico se nam približuje težko pričakovani dan 30. julija, ko bomo vsi člani in članice skupno praznovali 50 letnico naše najstarejše slovenske podporno organizacije v Ameriki — K. S. K. Jednote. V pisani besedi in v ustrem izročilu naših starejših Jednotarjev, povsod veje duh spodbude, da se še bolj močno združimo in še bolj marljivo delujemo za našo dragu podporno mater — Jednote; saj ista zastopa naše stare tradicije: vero naših očetov, zdrav slovenski dom na lepi katoliški podlagi, ali močan in veren narod v teh naših veliki novih domovini.

Na gori omenjeni dan bomo v jednotinem rojstnem mestu, Jolietu javno pokazali našim Jednotnim pionirjem, da visoko cenimo njih še leta 1894 započeto dobro delo. Ti možje so tedaj zasadili malo dreves, ki je pa pognalo svoje korenine in razširilo svoje košate veje v skoro vse države naše nove domovine. Čast, komur čast!

Bratje in sestre! Ob tej pomembni zgodovinski priliki naše jednote dajmo obnov

ZLATI JUBILEJ K. S. K. JEDNOTE

(Nadaljevanje iz 10. strani)

kažejo izplačila raznih smrtninskih, bolniških, operacijskih, poškodninskih in izrednih podpor, nas bo pri tem prešinila zavest, kako velikansko, samaritansko delo je vršila KSKJ v Ameriki, od kar je kot prva organizacija zaoražala ledino čednosti človeko-ljubja in bratstva na tem polju.

Ni pa samo važno, da je KSKJ izplačala že nad \$9,000,000.00 v polni meri raznih podpor, ampak važno je tudi, kar nam zgodovina potruje, da so krajevna društva vedno navdušeno podpirala in delovala za uresničenje in napredek naših župnj. Članstvo je bilo vedno v pomoč našim čč. gg. duhovnikom in društva so bila vedno glavna opora našim župnjem.

Ce se bo pisala rešnična zgodovina o bratskih podpornih organizacijah, potem bo gotovo imela prvo častno mesto ravno K. S. K. Jednota, ker ima za seboj najbogatejšo zgodovino v tej deželi. Politikarji, pri mizah postavljajo, ne bodo nikdar storili toliko dobrega za svoje državljanje, kakor so storili naši pionirji za naš narod. To je pribito.

Ustava KSKJ nam jasno priča, kako plemeniti so bil ti možje ustanovitelji KSKJ. To so bili znaci, na katerje je lahko ves naš narod ponosen. To so bili možje, ki se niso bali nobenega dela, ne žrtev. Srčni in dalekovidni so bili ti ustanovitelji, ki so že pred petdesetimi leti potom prvega slovenskega lista "Amerikanskega Slovence" pisali in navduševali naše rojake po naselbinah za uresničenje KSKJ.

Odpri so vrata in javno klicali za združenje v organizacijo, ker so že naprej vedeli, da gospodar položaja je tisti, ki je najbolj organiziran. Ne posamezniki, ampak močna organizacija (Jednota) bo ona vez, ki bo naš narod tvorila po naselbinah, da ne bodo ostali osamljeni in pojavljeni tujičevi peti.

Ob času ko slavimo 50-letnico KSKJ, je naša dolžnost, da se spomnimo vseh častiljivih pokojnih ustanoviteljev, čč. gg. duhovnikov, bivših in sedanjih glavnih in društvenih uradnikov, članov in članic, ki so vedno delali za napredek in razmah KSKJ po naselbinah, jo branili in čuvali kot zenico v svojem očesu. Spomnimo se tudi pionirja slovenskih časnikov "Amerikanskega Slovence," ki je mnogo, mnogo storil za uresničenje, sedaj močne organizacije — Kranjsko-Slovenske Katoliške Jednote, ki naj raste in prosvita v dušno in telesno srečo slovenskega naroda v Ameriki!

OB PRILIKI 50 LETNICE NAŠE JEDNOTE

Napisal John Pezzirtz, član nadzor. odbora KSKJ.

Pestro zgodovino ima za seboj naša organizacija. Veliko debat in prerekanj je preživel. Toda vse to je imelo dober namen, saj se je skrbelo, da so člani in članice v bolezni dobivali redno svojo podporo, vdove in sirote posmrtnino za svojim dragim in v nešteto slučajih je Jednota pomagala financirati naše cerkev in ustanove privatne domove.

Lep napredok imamo beležiti v finančnem stanju naše matere KSKJ ob praznovanju njene 50-letnice. Lepo število dnečnega članstva je vpisano v naših knjigah. Zelo veliko naših članov, hrabrih sinov-vojakov je tudi na bojem polju, kjer se žrtvujejo za našo dragu domovino. Zapisani bodo v Zlatu knjigo v zgodovini naše organizacije, ki je bolj pestri in slikoviti kot marsikatera druga slovenska ustanova.

Zelo veliko si pretrpa in dobrega storila Ti, mati sirot in vdov. S ponosom praznujemo Tvoj zlati jubilej, ker se zavedamo, da najhujše si prestala. Tvoji sinovi in hčere gledajo in delujejo na programu bodočnosti; velika, največja in najmočnejša moraš postati med svojimi vrstnicami, saj si edina slovenska katoliška organizacija in kot tako imaš najlepšo in najboljšo bodočnost.

Največje zasluge za tako lepo organizacijo zaslužijo v prvi vrsti naši marljivi društveni tajniki in tajnice, in njih souradniki. Nešteto kampanj so že dovršili. Njim gre priznanje za tako lepo število članstva. Naš glavni tajnik sobrat Josip Zalar ima tudi velike zasluge in s ponosom lahko gleda na delo, ki ga je z ostalimi pionirji Jednote vršil. Da, lepa zdrava, čila in močna je naša KSKJ ob praznovanju zatega jubileja.

Bog daj, da bi kmalu minula ta nesrečna vojna, da bodo prišli naši člani in članice domov, ker vem, da se bodo z veseljem oprigli dela pri svojih društvin in pomagali pri delu, ki nas vse čaka.

JEDNOTE OB 50 LETNICI

Napisal Mary Hochevar, čl. nadz. odbora KSKJ.

Pol stoletja je že minulo, odkar so si gotovi slovenski pionirji zamislili potrebo skupnosti, organizacije ali Jednote, v kateri bi lahko pomagali eden drugemu v slučaju nesreče, to je v bolezni ali smrti. Ker pa so prinesli s seboj iz svojega rojstnega kraja biser vseh biserov — sv. vero, — in so v svoji priprosti, z dalekovidnim razumom prišli do zaključka, da je edino prav, da si ustanove tako organizacijo, ki ne bo skrbela le za telesni blagor nih samih kakor tudi za potomce ampak, naj bi ta Jednota sčitila tudi njihov nadvse dragoceni biser — sv. vero — so se zbrali, ter po resnem prevardku ustanovili Jednoto na trdni verski podlagi kateri so dali ime KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA.

Kakor je pri vsaki novi stvari začetek težak, tako tudi ta novo ustanovljena organizacija ni imela rožnatno pot. A navzic vsem težavam je šla pogumno svojo pot, začrtano po njenih pionirskih ustanoviteljih.

V prvih njenih letih se je njen članstvo zanimalo za njevo delovanje. Še se spominjam, kako so se naši očetje veselili in komaj čakali seje svojega društva. Že teden poprej se opominjali eden drugega, da ja ne bi kateri pozabil se iste udeležiti. Ko je napočilo popoldne (navadno so bile seje ob nedeljah popoldne) so se zbirali kakor mravlje in so skoro v procesiji šli na sejo. V tistih časih so bile seveda razmere drugačne kakor so pa danes. Takrat so le pri sejah imeli priliko priti skupaj in se poleg društvenih zadov, pogovoriti o gospodarskih, družinskih in političnih stvareh. Dandanes, je pa vse kaj drugega glede tega. Članstvo je res veliko, veliko več, ampak je navezane na stalno vojno delo, da je se mu nudijo vsakokajne prireditve in igre za razvedrilo in razgovor če želi iste posetiti. Ko je bila depresija, je bil skoro do

malega, vsekako zamišljen, v svoje skrbi, da se mu ni ljubilo iti na sejo. Sedaj je pa narod tako zapošlen da skoro ne dobi časa za prepotrebni počitek. Zato se pa v današnjih dneh na sejah raznih društev navzoči članstvo lahko na prste sešte. Po posebno v vejkih mestih imamo to težavo. Največ odgovornosti za Jednotin napredek je sedaj na ramah društvenih uradnikov (nic); ker se svet tako suče, pa tudi društveni uradniki pozajmo naloge in jo spremeno vršijo, tako da Jednota raste in napreduje nayslic vsem spremembam časa in je danes ob svojem zlatem jubileju zdrava in močna, naj si bo v financi ali v članstvu kot nikdar prej. Po 50 letih obstoja stoji danes ravno na takoj trdni verski podlagi, kot je bila ob svoji ustanovitvi. Vsi katoliški Slovenci — širok Amerike — smo lahko ponosni na to našo prvo, edino Slovensko Katoliško Jednoto, ki je nam vsikdar in vseposod v čast in ponos. Koliko solza sirot je že otrla! Koliko raznih dobrot je že razdelila med svoje članstvo! — Ko čitamo finančno poročila vidim, da gredo številke v milijone. Koliko je pa dobraga storila naša Jednota še za druge razne dobre namene. Ob zlatem jubileju — Jednota — Ti kličem: "CASTEN SPOMIN SI, NASIM SLOVENSKIM PIONIRJEM USTANOVITELJEM." "Le še naprej po svoji začrtani poti." Dal Bog, da bi zamogli izročiti naši mladini Jednoto — kakoršno smo prejeli od svojih prednikov.

V največjo čast in ponos ob 50 letnici naše Jednote pa mi je dejstvo, da je pri pol-stoletju življenja in napredka Jednote, veliko veliko pripomoglo, tudi naše slovensko katoliško ženstvo. Star pregovor je, "da človeku ni dobro samemu bit." To so spoznali naši možje pri K. S. K. Jednoti in so odstopili prostor tudi članicam. Mislim, da se še niso pokesali tega svojega dejanja. Zakaj, ženstvo je tudi spoznalo, da njena naloga ni samo v kuhički, ampak da se mora tudi udejstvovati na raznih zunanjih poljih, če hoče biti kos zahtevam svojega poklica. Začela so se ustavljati ženska društva v katerih so delovale z vso vnenim in poskazale možem, da so sposobne za društvena opravila. Kjer si niso ustanovila lastno društvo, so pa v skupnosti z moškim članstvom delalo roko v roku za korist Jednote. Da je to resnica, kažejo še velike ženske članstva, katere Jednota ob svoji 50 letnici beleži.

Me pa smo gotovo ponosne na to naše delo za napredok K. S. K. Jednote. Sveste smo si, da bi bile naše mamice ravno tako vnete in požrtvovalne če bi bile imele priliko. Naša dolžnost sedaj pa je, dajati pravi zgled delavnosti naši mladini — tako da se mladina navzite zatega duha, katerega je treba, da se Jednota dolga leta še hrani.

Pri tem bo imel seveda glavno vlogo pa naš mladinski oddelki. Če bomo skrbeli da bo naš mladinski oddelki vedno napredovali, potem smo sigurni da bo aktivni oddelki že sam od sebe rasteli. Skrbeti moramo, da bo naša Jednota močnejša dan na dan, tako da ko pridejo naši mladeniči in mladenke in možje iz krogovih poljan domov, jim bomo lahko s ponosom rekli "Tu jo imate, Jednoto, zdravo in močno bolj kakor tedaj ko ste odšli v boj za domovino!"

Tebi — Jednota — pa želim veliko uspeha v Tvojem nadaljnem življenju, ter obilo božjega blagoslova.

Izkrene častitke vsem zaslужnim možem in ženam, skozi dolnih 50 let, ki so žrtvovali čas, denar in same sebe ter tako pripravili k temu da je K. S. K. Jednota na svojem višku.

Zivela K. S. K. Jednota ob zlatem jubileju!

PRED PETDESETIMI LETI IN SEDAJ

Napisal Martin Shukle, član finančnega odbora KSKJ.

Ni nas veliko, da bi pomnili zgodovino organiziranja slovenskega katoliškega naroda na društvenem polju v Ameriki, kajti večina delavcev na tem polju je že poklicanih v večnost po svoje plačilo. Da, v večnost, kamor bomo vsi eden za drugim gotovo enkrat prišli tudi mi!

Danes slavimo naše rajne pionirje, a v prejšnjih časih smo se prepriali in prekiali z njimi. Sele danes priznavamo, da je imela večina ustanoviteljev in njih pomočnikov dobre namene in žalibog, njih nasprotniki so jim polena pod noge vredetela in aksialno v začetnih letih naše Jednote.

Poglejmo malo nazaj. Še pred 40 leti se dobro spominjam, ko smo takrat mlajši člani skušali pridobiti vse v društvo in Jednote; skušali smo znižati pristopnilo od \$4 na \$2 za društvo in takoj je bil ogenj v strehi; ti starejši člani, kateri so še danes živi in mi znani, so ugovar-

ljali rekoč: "Kaj nam hočejo člani, mi hočemo denar za društveno blagajno!" Gotovo bo ta ali oni rekli: "Kaj je potreba pisati o tem, kar je prešlo?" Meni se zdi pa umestno, da se varujemo sličnih napak v prihodnjem. Namen nas vseh naj bo danes in v bodoče: vedno delovati za pridobivanje novega članstva, najsi bo v teku kampanje ali kako drugače, naš cilj naj bo veda v društveni kampanji za pridobitev novega članstva prvi slovenski katoliški organizaciji v Ameriki — K. S. K. Jednoti, katera slavi 50-letnico v tem letu. Ali ni ta naša slavljenka upravičena do tisoč članov in članic za vsako leto? Vsak dobromisli član in članica in tudi čitatelj mi bo priznal, da je.

Povsem torek nekaj časa za to, tako imenitno idejo, katera bo v prid vsem, posebno pa novoprstolim v času kake nezgode. K. S. K. Jednota je varuhinja vsega svojega članstva, ne samo tistih, ki misljijo, da so na varnem, ne ozirajo se, si li doma pri svojem delu, ali pa na bojem polju, na katerem se žalibog, igra krvava igra za zmago pravice in prostost narodov. Naj ta moj apel velja vsem, posebno našim roditeljem. Vpišite vaše bližnje v društvo spadajoče h K. S. K. Jednoti, ne bo vam žal, marveč boste ponosni, da ste storili svojo družinsko dolžnost.

V sedanjem kampanji so nekatera društva s svojim delovnim odborom in zavednim članstvom precej napredovala, nekatera pa prekoračila svoje število, za kar jim iskrena zahvala. Nekatera društva so pa jako malo storila ali pa nič; prosim vas, v imenu Jednote, poskusite pridobiti vsaj nekaj članstva tako, da boste rekli: "Tudi mi smo pridobili nekaj v poklon naši slavljenki za 50-letni rojstni dan." Poskusite, pa bo šlo, saj je celo leto 1944 Jednotino jubilejno leto.

H koncu še prosim vse članstvo: spominjam se tudi naših rajnih pionirjev z molitvijo, Tebi, naša slavljenka K. S. K. Jednota pa želim mnogo uspeha, rasti in razprostiraj se po vseh državah naše mogočne nove domovine Amerike. Tvojim članom in članicam, boriteljem na bojem polju želim popolno zmago in hiter povratek domov k svojim dragim.

OB ZLATEM JEDNOTINEM JUBILEJU

Napisal John Dechman, predsednik porotnega odbora K. S. K. J.

V teh strašnih časih svetovne vojne obhajamo 50-letnico naše prve slovenske podporne organizacije v naši novi domovini. Naše misli gredo danes 50 let nazaj, to je v času, ko so ustanovitelji-pionirji bili skupno zbrani na prvem sestanku; tej skupščini je bil na čelu blagopokojni župnik Frančišek S. Suštaršič. Gotovo, da je pokojni duhovnik gledal že tedaj, da se s skupno mislijo podporne zveze tudi postavi temelj katoliški organizaciji.

Hvala Bogu, da danes ob 50-letnici lahko s ponosom gledamo na sadove te prve katoliške podporne organizacije. Veliko naših slovenskih katoliških župnj je bilo ustanovljenih, ali vsaj začetek ustanovitve je bil na seji kakega tedenega društva K. S. K. Jednote. Ravnotako tudi veliko naših društev je bilo ustanovljenih potom župnikov slovenskih katoliških cerkv. Tako moramo danes reči, da naše slovenske katoliške župnije in K. S. K. Jednota so zvezane ena z drugo, skoro da bi rekli nerazdružljive. Delo člena katoliške Jednote ni samo "kar veleva mu stan, ampak kar mož more, to je storiti dolžan."

Zatorej bratje in sestre, bodimo vedno na delu za dobre in poštene stvari, ohranimo, dokler najdalje mogoče naš lep materni jezik, nad vse pa vero naših očetov, te je podlaga K. S. K. Jednote in ta temelj mora ostati nespremenjen.

Med tem časom, ko je na stotine naših članov v sedanji strašni vojni, mi smo pa doma s strahom v duši; trepetajočega čakamo na izid te svetovne moritve, čakamo — se li vrnejo naši dragi domov, ali ne? Sv. Oče, vikar katoliške Cerkve prisijo vse narode, naj molijo, da bi bil že skoro konec tega trpljenja in da bi zopet zavladal mir na zemlji. Bog usliši molitev nas grešnikov.

Z koliko večjim veseljem bi lahko praznovali ta naš jubilej, kolikor lepše bi lahko vse napravili, ampak bi nas ne trle skrbi za naše ljube in drage v vojni, toda recimo: "Božja volja naj se zgodi!" Mi se vedno in tudi sedaj ponijočno oklenimo Njegovih ukrepov.

Naše misli so gotovo danes na ona leta, katera so že za nami, vemo, kaj je bilo, dosti je bilo veselih dni in gotovo tudi težkih, žalostnih, kaj bo v prihodnosti, to pa ve samo Bog. Gotovo, da katoliški mož in katoliška žena, kakor tudi naša katoliška mladina dobro ve, da vsa delovanja so v božjih rôkah in znamo to: "Kar Bog stori, vse prav stori."

Leta, katera so pred nami za našo K. S. K. Jednote, bodo pa taka, kakoršna si bo naš članstvo uredilo. Res je, da božji ukrepi so tudi tukaj, toda Bog nam da stredstva in prosti voljo, zatorej moramo gledati, da to prosti voljo porabimo v naš časom in tudi večno korist in srečo. Naša Jednota bo samo tako močna, kolikor močno si hočemo urediti.

Danes, ko pišem te vrstice, hočem reči našemu dobremu članstvu ob 50-letnici to: Da smo dospeli tako visoko, je bilo delo članstva; uradnik društva je res izvoljen, da isto vodi, toda društvo ni samo uradnik društva, ampak članstvo, kakor tudi Jednota ni glavni odbor Jednote, ampak društvo in članstvo in ako hočemo imeti večjo in boljšo Jednote, moramo imeti tudi dobre člane in članice, saj je vsak posameznik tako neobhodno potreben, da moramo gledati, da se vsak dan izboljšujemo in pomagamo eden drugemu, tako bomo vsaj malo povrnili našim ustanoviteljem za njih delo in trud. Pripoznati moramo, da njih delo je bilo težko in treba je bilo trde volje in desti večerov je bilo treba prečuti ob zibelki kot še malega deteta v začetnih letih naše Jednote.

Končno moramo reči, da

POMEMBNA JEDNOTINA PROSLAVA

(Nadaljevanje iz 11. strani)

V tem času sem bil v presledkih društveni uradnik (sem tudi sedaj), najbolj sem pa ponosen, ker imam čast biti že nad 14 let član glavnega odbora K. S. K. Jednote, seveda zato se imam zahvaliti čenjeni delegaciji (na konvencijah) za priznanje in zaupnico.

Ves čas sem zasedoval poslovanje Jednote. Kot večkratni delegat na konvencijah, sem videl, ko je šla Jednota skozi težke in burne čase. Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod," je bilo večkrat v nevarnosti, ampak z božjo pomočjo in večino poštenih in zavednih delegatov in delegatin je bilo mogoče geslo ohraniti. Starejši člani se še spominjajo, ko je nameraval in hotel pred več leti tedanji glavni predsednik prodati Jednoti neki ameriški zavarovalniški družbi. Da ni šel ta načrt skozi, moramo dati največje priznanje in hvalo jolietskim društvom za njih oster protest in nastop, da je bilo mogoče preprečiti ta namen. Ce bi hotel opisati vse dogodke zadnjih 50 let, bi vzelo v obliki cele knjige.

Največ časti in hvale gre našim pionirjem in ustanoviteljem Jednote. V 50 letih smo premagali vse težkoce in težave in prišli do lepe sloge in lepega napredka. Vsak član in članica Jednote je lahko ponosen ali ponosna, da spada k organizaciji, ki šteje blizu 40,000 skupnega članstva, premore nad \$5,500,000 in je za veliko nadsolventna. Naši slavljenki Jednoti pa želim sklep božjega blagoslova in obilo uspeha, da bi rasia in na predovala v članstvu in finančno še mnogo, mnogo let!

ČAST IN PRIZNANJE NAŠIM JEDNOTINIM PIONIRJEM!

Napisal John Oblak, član porotnega odbora KSKJ.

Pred 50 leti so se zbrali v Jolietu, Ill., može in duhovniki, ter oni ustanovili našo K. S. K. Jednoto, prvo slovensko podporno organizacijo v Ameriki. Ta Jednota vrši svoje blago delo že pol stoletja, zato obhaja sedaj že svoj zlati jubilej.

Seveda, sprva je morala hoditi tudi po trnjevi poti, pa je vse z božjo pomočjo prestala in dospela do svojega sedanjega najvišjega mesta v številu članstva in v premoženju. Po moji sodbi je to dosegla, ker se stalno drži svojega prelepega gesla: "Vse, za vero, dom in narod!" S kakimi drugimi načeli bi ne bila tega dosegla.

Zatorej čast in priznanje našim Jednotinim pionirjem, ker so ji začrtali tudi katoliški ali verski značaj in podlago. Čast pa tudi vsem glavnim odbornikom in številnemu članstvu, da se je to podlago do danes ohranilo. Zdaj, ob 50-letnici naše Jednote ji moramo vsi našo zaobljubo slovesno ponoviti, da bomo še v bodoče delovali po njenem lepem geslu. Dalje moramo tudi skleniti, da bomo vedno branili in vpoštevali njen dobro ime in čast in da bomo skušali delovati na to, da bo v doglednem času štela 50,000 članov.

Bog hrani in čuvaj našo dragu Jednoto!

ČESTITKE NAŠI JEDNOTI

Napisal John Terselich, član porotnega odbora KSKJ.

Tudi jaz se pridružujem številnim mojim sokolegom gl. uradnikom in uradnicam naše Jednote z iskrenimi čestitkami povodom zlatega jubileja naše drage Jednote. Naj jo ljubi Bog čuva in ohrani še leta in leta. Naj še nadaljnih 50 let hodi po svoji začrtani poti z znanim gesлом Vse za vero, dom in narod!"

Zaeno sem vesel in ponosen, da spadam k društvu naše Jednote, ki nosi že 50 let njen prvo številko, saj je bil tudi delegat tega društva sedaj že pokojni brat M. Brunski navzoč ko je bila naša K. S. K. Jednota ustanovljena. Torej naj veljajo Jednoti tudi v imenu tega društva iskrene čestitke.

ISPOD PERA HRVATSKOG JEDNOTARA

Napisao Luka Matanić, porotnik KSKJ.

Kada je naš jugoslovanski narod počeo da se ovamo seli u novu domovino, sa sobom nije donesen kakrog bogastva, nego dobru volju, pridne ruke, svoju narodnu zavijest i misao da smo skupa i svoji. Ali nije to odma moglo biti, jer su naši pravci bili razdeljeni po celotu naši novoj domovini; takodaj nisu znali govoriti engleski jezik, niti bile ovo vrijeme radnje tako stalne za Slovenace i Hrvate.

Hvala Bogu, misao za slovenačku bratsku organizacijo (KSKJ) porodila se godine 1894 u gradu Joliet, Ill. Ovo vrijeme bivalo u Jolietu tudi nešto Hrvata sa svome društvom sv. Ivana Krstitelja sa 20 članovima. I ovo hrvatsko društvo bilo po svome delegatu Peter Miketić zastupano na prvom saboru i odma pristupilo h. K. S. K. Jednoti 2. aprila, 1894. Zao, ovo društvo danas više ne obstaja.

Danas, po pretekli 50 godin vidi se, da naši pioniri nisu žalili truda. O kada bi Bog dao, da su sví oni 333 još danas živi, koliko bi bila imala veselja ko bi videli, kako naša Jednota danas došla na veliki broj članova, na prilično 40,000! Isto broj prilično pet i pol milijona dolara u svoji blagajni.

Zato njima, koji su umrli, neka bude večna slava, a koji još su živi, neka Bog im da zdravje!

Za velik uspjeh KSKJ treba dati čast osobito našemu glavnemu tajniku bratu Josipu Zalarju, istotako drugim odbornikom, koji delaju za njen prospiek.

Medju više hrvatski odsekoma naše KSKJ, tako isto jest naše društvo sv. Mihaela, broj 152, South Chicago, Ill. Isto bilo stvorenje godine 1913 sa 13 članima, a danes broji 218 članova in 73 djece. Ja imadem čast da sam više godin tajnik ovog društva, i bio sam više puta delegat na Jednotinoj konvenciji.

U velik ponos in časti si brojim, da me na prošloj konvenciji u Chicagu slavna delegacija izbrala kao jednotino glavnog odbornika u porotnem odboru, da na ovi način nastupam načrte Hrvate. Da, KSKJ im avšte hlapid aHrvata. Sa ovime KSKJ pokazala, da se dobro aječa znane pjesme: Slovenec i Hrvat, za uvijek brat i brat!

Uslijed tega kažem iz srca: "Samo napred, braćo sa radom onda će naša mila KSKJ slaviti još svoju stogodišnjicu!"

Številke govore kako je K. S. K. J. napredovala

Aktivni oddelek

Leta	Članstvo	Imetje
1894	333	\$ 777?
1895	882	797.98
1896	1,192	2,055.43
1897	2,155	2,089.22
1898	1,626	3,676.09
1899	1,832	2,675.87
1900	2,184	6,145.22
1901	4,760	8,516.13
1902	4,713	11,746.29
1903	6,520	13,475.15
1904	6,253	18,117.87
1905	7,869	39,232.59
1906	9,145	65,272.54
1907	10,195	85,800.73
1908	9,851	107,390.28
1909	10,475	142,752.51
1910	11,249	183,824.05
1911	11,508	230,196.06
1912	11,566	264,161.14
1913	12,399	297,750.59
1914	12,199	312,030.18
1915	12,307	382,171.53
1916	12,685	459,992.19
1917	12,914	522,652.28
1918	12,517	494,582.55
1919	11,885	659,040.06
1920	12,080	741,330.93
1921	12,289	872,925.88
1922	12,641	1,017,234.69
1923	13,682	1,127,130.19
1924	14,775	1,268,600.59
1925	17,456	1,447,962.30
1926	19,006	1,623,062.95
1927	20,020	1,871,255.33
1928	21,333	2,085,017.98
1929	22,377	2,302,917.15
1930	23,099	2,535,873.37
1931	23,460	2,775,037.09
1932	22,159	2,993,907.27
1933	21,436	3,27 23.96
1934	22,842	3,27 446.25
1935	23,084	3,445,301.14
1936	23,891	3,808,524.43
1937	24,739	4,032,992.81
1938	24,856	4,251,861.88
1939	26,292	4,348,240.32
1940	26,858	4,527,123.34
1941	27,428	4,820,708.23
1942	27,882	4,886,646.32
1943	28,271	5,236,944.40
1944	28,356	5,256,407.56

Mladinski oddelek

Leta	Članstvo	Imetje
1916	1,859	\$ 2,137.28
1917	3,023	6,052.51
1918	4,393	9,918.54
1919	5,244	17,167.89
1920	5,720	21,424.69
1921	6,475	22,095.43
1922	6,871	28,556.40
1923	7,549	31,943.93
1924	8,564	38,853.37
1925	10,610	49,630.83
1926	11,585	62,118.61
1927	11,546	71,531.19
1928	11,712	83,794.21
1929	11,678	93,795.08
1930	11,399	102,738.13
1931	11,184	118,513.97
1932	10,348	133,206.78
1933	13,325	141,674.76
1934	11,920	150,552.12
1935	11,563	163,122.33
1936	11,440	170,669.93
1937	10,835	184,179.82
1938	10,322	198,205.80
1939	10,345	208,730.11
1940	10,235	217,971.62
1941	10,294	237,665.95
1942	10,471	252,528.42
1943	10,879	279,898.32
1944	10,842	285,509.92

Skupno število članstva obeh oddelkov je 1. aprila 1944 znalo 39,198, Jednotino imetje pa \$5,541,917.48.

PRVI GLAVNI OD-BORNIKI KSKJ

JOSIP STUKEL,
prvi Jednotin predsednik
rojen 17. maja, 1865 v Petrovi vasi, Dol.
umrl 31. januarja, 1937 v La Salle, Ill.

MICHAEL WARDJAN,
prvi Jednotin tajnik,
rojen leta 1861 v Belli Krajini,
umrl 2. decembra, 1928 v Joliet, Ill.

STEPAN STAMPEL,
prvi Jednotin biagajnik
rojen 4. januarja, 1860 v Belli Krajini,
umrl 30. marca, 1940 v Jolietu, Ill.

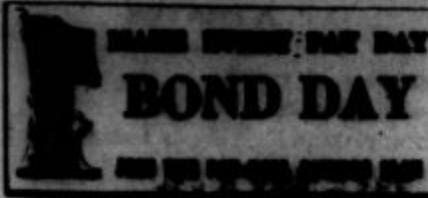
DRUŠTVA IN IMENA PRVIH ČLANOV K. S. K. J.

Društvo sv. Martina (Štefana), št. 1, Chicago, Illinois

Brunskole Jožef, Brunsky Matija, Bohte Jožef, Brunskole Janez, Golob Janez, Godič Janez, Košiček Anton, Kočevar Markus, Kenig Franc, Košiček Jožef, Lerh Ernest, Medoš Franc, Nemanči Matija, Nemanči Anton, Pepe Franc, Pezdire Jožef, Stukel Janez, Skof Janez, Seubar Jakob, Skala Anton, Sute Matija, Stari Janez, Sinkovec Anton, Verbičar Martin, Vukšinič Jurij, Zajc Jožef.

Skupaj (26)

P. S. Društvo sv. Martina je

OUR PAGE

"The Spirit of a Rejuvenated K.S.K.J."

REMEMBER THE BOYS IN SERVICE
They Are Counting On You!

KSKJ 50th JUBILEE PROGRAM

Sunday, July 30, 1944 — Joliet, Illinois

MORNING—10:00 A. M.

Gathering of the local and visiting participants in the parade on Clay St., alongside St. Joseph's Church.

10:30 A. M.

Parade on Clay St., west to Indiana St., south on Indiana and Ottawa Sts. to Benton St., east on Benton St. to Chicago St., north on North Chicago St., (past the KSKJ Home Office Building) to St. Joseph's Church.

The participants will line up in the following order:

- 1—American Flags and Society Banners will lead the parade.
- 2—St. Joseph's Parish Boy Scouts.
- 3—St. Joseph's Parish Girl Scouts.
- 4—Joliet Township High School Championship Band.
- 5—KSKJ Juvenile Members.
- 6—Joliet Slovenian Women's Union Junior Cadets.
- 7—Other organizations and societies.
- 8—St. Joseph's Grade School Band.
- 9—Joliet Slovenian Women's Union National Championship Cadets.
- 10—Local KSKJ Societies.
- 11—Visiting KSKJ Societies.
- 12—Joliet KSKJ Cadets.
- 13—Automobiles carrying KSKJ Charter Members.
- 14—Former KSKJ Supreme Officers.
- 15—KSKJ Supreme Officers.
- 16—The Church Dignitaries and Clergy will march from St. Joseph's Rectory to the Church.

11:00 A. M.

Solemn High Mass in St. Joseph's Church.

AFTERNOON—12:30 P. M.

Busses will transport people from St. Joseph's Church to St. Joseph's Parish Park, 1500 N. Raynor Ave.

1:00 P. M.

Banquet Program in St. Joseph's Park Auditorium:

- 1—Opening Prayer offered by Rev. M. J. Butala, Spiritual Director of the KSKJ.
- 2—Dinner will be served.
- 3—Presentation of the Flag by St. Joseph's Parish Boy Scouts and the Pledge of Allegiance to the Flag led by the St. Joseph's Parish Girl Scouts.
- 4—Assembly singing of the "Star Spangled Banner," accompanied by St. Joseph's Grade School Band.
- 5—Opening and welcoming address by John Churnovic, Chairman of the Celebration Committee, and introduction of the Toastmaster, Mr. Joseph Zalar, Supreme Secretary of KSKJ.
- 6—Greetings by Rev. M. J. Butala, Pastor, St. Joseph's Parish.
- 7—Greetings by Hon. Arthur O. Janke, Mayor of Joliet.
- 8—Greetings by Hon. Richard J. Barr, State Senator.
- 9—Selections sung by St. Joseph's Church Choir.
- 10—Address by Excellency, Archbishop Samuel Stritch of Chicago.
- 11—Address by Mr. John Germ, Supreme President of the KSKJ.
- 12—Songs and sketch by the Jolly Fellows, Milwaukee.
- 13—Address by Mrs. Mary Hochevar, Supreme Trustee of KSKJ.
- 14—Hawaiian Guitar Selections by the Plut Trio (triplets) of Pullman, Ill.
- 15—Address by Rev. Cyril Zupan, O.S.B.
- 16—Address by Mr. George J. Brince, President of the Board of Trustees of KSKJ.
- 17—Historical Review of KSKJ by KSKJ Juvenile Members of St. Joseph's School.
- 18—Address by Rev. Casimir Cvercko.
- 19—Address by Mr. John Butkovich, President of Croatian Fraternal Union (and past KSKJ Supreme Officer).
- 20—Exhibition by Mr. John J. Grdina, Cleveland, Ohio, magician.
- 21—Address by Rev. F. Scheringer, Pastor, L'Ans, Mich., President of Baraga Association.
- 22—Introduction of Charter Members and Honorary Guests, the winners in the 50th Anniversary Membership Campaign.
- 23—Principal Address by Rt. Rev. John J. Canon Oman, Cleveland, Ohio.
- 24—Presentation and introduction of present and past KSKJ Supreme Officers.
- 25—Introduction of Officers of other organizations.
- 26—Singing of "God Bless America" led by Mr. John Germ, Supreme President KSKJ, and by Miss Mary Polutnik, Supreme Trustee KSKJ.
- 27—Closing Prayer offered by Rev. M. J. Butala.

4:00 P. M.

Exhibition by Joliet KSKJ Cadets and Baton Twirlers on Ball Diamond.

4:30 P. M.

Softball game between Joliet and Waukegan KSKJ Softball Teams.

Dancing in Auditorium immediately after the program.—

Cornerstones of the K. S. K. J.

TO aid widows and orphans in case of misfortune and by fraternal love take care to ease their sorrowful state.

TO promote the friendship, unity and true Catholic charity among its members. Our motto shall be: "All for faith, home and nation."

TO see that all its members comply with their religious duties and duties of citizenship, and thus better the social status of humanity.

TO preserve among its members the Catholic religion and thus promote their eternal happiness.

CHERISH among its members their sweet native tongue—and encourage them in their love and for their nationality.

KSKJ'S FIFTY YEARS

Fifty years—a brief span in the history of mankind but a long period in the average person's life—have elapsed since the K. S. K. J., the first Slovenian fraternal organization in the United States, was founded and organized by a small group of conscientious, charitable, civic-minded, and religious Slovenian immigrants.

The Slovenian pioneers in this strange land of Liberty and Freedom found that in most cases of death, accident or sickness, one or the other needed financial and moral help, therefore, they decided that it would be worthwhile to organize a society, into which they would pay monthly dues. The money thus accumulated was to be paid to the member or the beneficiaries to ease the unusually heavy financial burdens brought on by misfortune.

Since the fraternal benefit system in the United States was in its infancy stage at the time the KSKJ was organized, the founders had no set rules regulations or experiences to guide them along the hard path of organization, but their farsightedness, broadmindedness, honesty and sincerity of purpose accomplished the impossible and enabled them to lay the foundation and structure upon which the new organization was to function. Since the Slovenian people were predominantly Catholic, the founders also decided that in addition to the mutual help of one another, they should also preserve among the members the Holy Catholic religion and thus promote their eternal happiness. The founders named the new organization the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the U. S. A. and adopted the motto: "All for Faith, Home and Nation."

This motto not only welded together the small group of men but imbued them with the spirit of progress and expansion. This spirit and the moral and active support of the pioneer Slovenian Catholic priests, and the advertising help of the "Amerikanski Slovenc," were responsible for the organization of new local branches in the various Slovenian communities. The founders knew that the larger the membership, the lighter would be the financial load upon individual members.

After overcoming and hurdling the obstacles and solving the problems of the first twenty years, the KSKJ went thru the different progressive and constructive cycles of growth to become the strong financial organization that it is today. The society's business was put the aims and purposes of our

on a legal reserve basis, so that today the solvency is 128.43%. The Juvenile Department was organized and started under the able leadership and guidance of Supreme Secretary Joseph Zalar. This proved to be one of the most important progressive steps taken, for it guaranteed the continued growth of the society's membership, through the steady influx of juvenile members into the adult department. Next, women's branches were organized, and the KSKJ was among one of the first organizations to give women a voice in the management of its business.

(Continued on Page 16)

When a Golden Jubilee founders, and to make sure that the coordinated effort of our forty thousand members in the career of an organization is reached, it usually means that the organization has deserved success. Fifty years of faithful and untiring service to the members of the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of America, is indeed a wonderful record.

We are today the oldest Slovenian Catholic Organization in America but, although we are an old organization, we are not antiquated—but constantly rejuvenated as we keep pace with the times, carefully observing each new phase in our field.

Fifty years ago the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of America lay in its cradle. We have adopted it, and nourished it with the milk of sound and vigorous thought, and it has advanced and developed along the unwavering lines of progress. Today it stands rich, proud and outstanding, holding with firm grasp the broad fields in its possessions.

The far-seeing pioneers, who have laid the firm foundations of this wonderful and imposing organization, have been either overtaken by death, or wearied with the conflict, have taken the gray hairs of their honored heads into the peaceful retirement to which their past efforts justly entitle them. There are but few left who stand forth as pillars to support the organization when storms endanger its existence.

The new generation which has recently entered our ever-growing and expanding organization is taking an active and intelligent interest in furthering its success and stability. As we look back over the stormy years just past and the difficult and unsettled times to come, we know that it is time to rededicate ourselves to

Frank J. Gospodaric,
Member Finance Committee.

JUBILEE CELEBRATION TO HONOR BISHOP BARAGA, KSKJ UNION

Joliet, Ill. — St. Joseph's Church will be the center of a twofold celebration of special interest to all the Slovenes of America. It will witness first of all, on July 30, the Golden Jubilee of the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union, better known as the KSKJ.

This foremost Slovene Catholic Union was founded in Joliet 50 years ago, by the Rev. Francis Sustersic, Pastor of St. Joseph's Church. Since then, it has spread throughout the country, and has a membership close to 40,000, with over \$5,000,000 in assets. The KSKJ has 3,710 members in the Service, 29 of these have made the supreme sacrifice for their Country.

The day's celebration will begin with a parade at 10:30 a. m. The Joliet Township High School and St. Joseph's Grade School Bands will participate, as well as the Boy Scouts and Girl Scouts of the Parish, the KSKJ Cadets, the SWU Cadets together with members of the various church and fraternal societies.

The Golden Jubilee Mass will begin at 11 o'clock. The Officers at this Mass will be:

Presiding Officer—His Excellency Samuel A. Stritch, D.D., Archbishop of Chicago.

Preacher—Most Rev. Francis J. Magner, Ph.D., D.D., Bishop of Marquette, Michigan, and Honorary President of Bishop Baraga Association.

Celebrant—Rev. M. J. Butala, Supreme Spiritual Director of KSKJ and Pastor of St. Joseph's Church, Joliet, Ill.

Archpriest—Very Rev. Cyril Zupan, O.S.B., Prior Holy Cross Abbey, Canon City, Colo.

Deacon of Mass—Rev. Casimir Cvercko, O.M.C., Pastor of St. Stephen's Church, Milwaukee, Wis.

Subdeacon of Mass—Rev. M. J. Setnicar, S.T.D., Pastor of St. Mary's Church, West Allis, Wis.

Deacons at the throne of Archbishop Stritch—Very Rev. Aloysius Madic, O.F.M., Guardian St. Mary's Seminary, Lemont, Ill., and Rev. Louis Koren, Pastor of SS. Cyril and Methodius Church, Sheboygan, Wis.

Chaplains to Bishop Magner—Rev. Francis Scheringer, President of Bishop Baraga Association and Pastor of Sacred Heart Church, L'Anse, Mich., and Rev. Cyril Shircel, O.F.M., Secretary of Bishop Baraga Association, Lemont, Ill.

Master of Ceremonies—Rev. Michael Cepon, Assistant Pastor of Mother of God Church, Waukegan, Ill.

Guest of Honor—Rt. Rev. John J. Canon Oman, Pastor of St. Lawrence Church, Cleveland, Ohio.

Bishop Magner of Marquette will make his predecessor and founder of the Marquette Diocese, the Slovene Missionary Bishop Baraga, the topic of his sermon. This will be the second phase of the day's celebration. Bishop Magner will use this Golden Jubilee as an occasion for calling the attention of all of our Slovene people, to the greatness of the life of Bishop Baraga. This second phase of the Joliet celebration will be continued Monday morning, when the Bishop Baraga Association will begin its Convention with a Solemn High Mass, at 9 o'clock. Rev. Francis Scheringer, Pastor of Sacred Heart Church, L'Anse, Michigan, and President of the Bishop Baraga Association, will be the Celebrant of the Mass.

The KSKJ Golden Jubilee banquet will follow the Sunday Mass and will be held at St. Joseph's Parish Park. An interesting entertainment and speaking program has been prepared, with the Rt. Rev. Canon Oman the principal speaker. The newly formed KSKJ Activity Club Cadets will demonstrate preceding the ball game between the Waukegan and Joliet KSKJ teams.

A large delegation is expected in Joliet from neighboring Slovene Communities for the occasion, especially from Chicago, South Chicago, Waukegan, Milwaukee, La Salle, Waukegan and Sheboygan, with some visitors from Cleveland.

All former Supreme Board members, as well as all winners in the Jubilee membership campaign, will be guests of the KSKJ for the celebration. Special honor will be paid at the banquet to the pioneers of the KSKJ. The history of the KSKJ will be presented by the Juvenile Department members of St. Joseph's School, Joliet, Ill.

KSKJ PROGRESSSED DURING HISTORIC PERIOD OF WORLD

1894—1944

A span of fifty years during which period more historical events have come to pass than in any period four times its equal. There have been historical events, economic crises of worldwide proportion, wars which will be far-reaching in the social welfare of our Nation and that of the entire world.

Thru these years our beloved KSKJ fraternal organization has carried on and though we may have had our trials and pitfalls at each anniversary interim, we can still glory in the past history of our Union and look forward to a still brighter and more successful future. Today on the occasion of our Golden Anniversary we can be assured that the KSKJ need not be sold to any real Slovene Catholic American; it is a tried and true fraternal unit of which every member and prospective mem-

ber.

Many who have lived thru these years will no doubt glance backward with a doubtful attitude as to what the future may have in store for all.

(Continued on Page 16)

THEY SERVE KSKJ AT HEADQUARTERS

Front row, seated, left to right: Matt F. Slana, Joseph Zalar, Louis Zeleznikar, Michael Hochevar. Standing, back row, left to right: Josephine Slapnicar, Betty Martincich, Isabel Gregorich, Dorothy Zlogar, Josephine Judnich, Dorothy Gallagher, Vida Zalar, Dorothy Dolinshek, Agnes Govednik, Marie Terlep.

GOLDEN JUBILEE IS TIME FOR THANKING ALMIGHTY FOR BLESSINGS

By Rev. M. J. Butala, Supreme Spiritual Director of KSKJ

The Golden Jubilee of the K.S.K.J. is not only a time of revering the memories of the founders of the K.S.K.J. and the time of extolling the deeds of the many living members, who made great sacrifices for the Union, but it is foremost, the time of thanking Almighty God for the blessings He has bestowed upon the Union. The Union, today, can compare its beginning with less than eight members to the present membership of over 36,000, and can say indeed that the work has prospered, and that God has been good to the Slovene Catholics.

The K.S.K.J. is celebrating its 50th Anniversary at a time of comparative peace, at a time when the Union has practically no internal problems. There have been times in the past, when it was not so. There have been even leaders in her midst, who have not approved of her policy and have started organizations of their own. There have been times of other serious internal dissensions. Most of the present members still remember what a storm was stirred up by the erection of the first K.S.K.J. Home. In contrast to this, we have the present \$120,000 KSKJ building, which meets with the approval of all. Then again a question of reinsurance caused a considerable excitement some 25 years ago. Today's assets of over \$5,000,000 and a solvency of over 120 per cent are the answers to those who claimed the KSKJ was not financially strong enough to stand alone. During all of those 50 years there also have been various insurance problems. Adjustments had to be made in compliance with the various State Insurance Codes. Yet today, the KSKJ rates are as low, if not lower, than that of any other insurance group. With so low an expense rate the Union is continuing to grow stronger and stronger financially.

The KSKJ has been organized as a Catholic Organization. Its founder was the Rev. Francis Sustersic, pastor of St. Joseph Church, Joliet. It was the most organized by Catholic Slovens critical for the Union in re-

members of St. Joseph's Parish, Joliet. Much of their inspiration for this work came from the writings of Very Rev. Math Sava, and its continued success was due in the pioneer days to the encouragement given the Union by our Slovenian Monsignor Buh, who edited the Amerikanski Slovenec in Towerville, Minnesota.

The KSKJ continued to listen to the voice of her Spiritual Directors and to the many Catholic priests, who were not only members but who also actively participated in shaping the affairs of the Union. Every Convention of the KSKJ showed a number of Catholic Priests as delegates. Her Spiritual Directors came from the East, North and West.

A glance at the news of the KSKJ Spiritual Directors gives us the following names of the Reverend Fathers, who have guided the Unions: Rev. Francis Sustersic, Pastor of St. Joseph's, Joliet, Ill., 1894-1897; Rev. Cyril Zupan, Pastor of St. Mary's, Pueblo, Colo., 1897-1902; Rev. John Plevnik, Pastor of St. Stephen's, Chicago, 1902-1906; Rev. John Kranjec, Pastor of St. George's, South Chicago, Ill., 1906-1911; Rev. Joseph Tomsic, Pastor of St. Mary's, Pittsburgh, Pa., 1911-1914; Rev. J. Cerne, Pastor of SS. Cyril and Methodius Church, Sheboygan, Wis., 1914-1917; Rev. F. Azbe, Pastor of Mother of God Church, Waukegan, Ill., 1917-1923; Rev. Luke Gladek, Pastor of St. Peter's, Steelton, Pa., 1923-1926; Rev. Casimir Cvercko, Pastor of Holy Trinity, Indianapolis, Ind., 1926-1930; Rev. John Plevnik, Pastor of St. Joseph's, Joliet, Ill., 1930-1938; Rt. Rev. John Oman, Pastor of St. Lawrence Church, Cleveland, O., 1938; Rev. M. J. Butala, Pastor of St. Joseph's Church, Joliet, Ill., 1939 to present date.

Twelve Spiritual Directors in all, therefore have had charge of the Spiritual protection of the Union. The work has not always been easy. Those founded on a solid Catholic foundation, the KSKJ has found in her midst many who have joined the Union just for the insurance feature. The Spiritual Directors began to complain of those who have failed to fulfill their religious obligations. The Milwaukee Convention of 1914 was the most

attempt was made to have their own parish, or to join the neighboring parish as a result.

Next to the church itself there is no organization that has influenced and aided the American Catholic Slovens as much as has the K.S.K.J. It has helped the widow and the orphan, it has given financial support to the sick, it has paid its obligations promptly. All this has made it the outstanding Slovens Catholic organization. It is just and right, therefore, that Providence is giving to the organization a period of peace after its 50 years of faithful service.

Upon this Golden Jubilee the KSKJ can look forward to a future where it can do still greater things for the cause of religion and in the field of fraternalism.

GREETINGS FROM THE OTHER SIDE OF THE WORLD

Allow me at this time to extend my greetings from the other side of the world on the 50th

Jubilee Celebration of K.S.K.J. No Slovens organization has ever been able to reach such an age as K.S.K.J. and that because it was founded on principles that could never be questioned. It has gone through many trying times and like the Catholic Church has withstood any attacks that have been made against it. What could be a better ideal than Faith, Home and Country.

Since it is impossible for the 3600 members of us who are in service to attend this Jubilee Celebration, you can rest assured that our thoughts are with you at this time. And as the K.S.K.J. reaches this great milestone we in service are fighting on so that we may soon return again to take an active part in K.S.K.J. affairs.

As a somber thought of this glorious celebration, remember the ones who have given their lives for Faith, Home, and Country.

Fraternally yours,
John Bevec,
Somewhere in New Guinea.

CONGRATULATIONS

It is with profound respect, that I extend my congratulatory felicitations to the K.S.K.J. on this its Golden Jubilee, and particularly to those of its founders, who are still among us.

The K.S.K.J. is now rendering its service of fraternity and benevolence to the fourth generation, and I am hopeful that the progress in the next fifty years will be as great as it has been in the past one-half century.

Joseph E. Ursich, M.D.,
Supreme Medical Director
of K.S.K.J.

KILLED IN ACTION

Sgt. Louis Philip Perko
Sergeant Louis Philip Perko, age 26 years, son of Mr. and Mrs. Mike Perko of Crested Butte, Colo., and member of St. Joseph's Society, No. 55, was killed in action in France on June 24, 1944.

Louis was inducted into the army on February 6, 1942. He received his basic training at Camp Wolters, Texas, and then joined the 502 Paratroop Division at Fort Benning, Ga., where he received his wings. Further training was then had at Fort Bragg, N.C. He was then sent overseas in July, 1943 and was stationed in England until the time of the invasion of France.

Louis was the first member of St. Joseph's Society, No. 55, to be killed in World War II. He was also the first member of Crested Butte to be killed in action and is the 30th member of KSKJ to make the supreme sacrifice.

Sgt. Perko is survived by his parents, five brothers: Sgt. John Perko who is in New Guinea, S/Sgt. William Perko in the Solomon Islands, J. M. Perko of Denver, Colo., Mike and Frank Perko, and sisters Lillian and Mrs. Aldin Johnson, all of Crested Butte.

Matt Zakraysek, sec'y.

PROGRESS WAS IMMINENT

This is the day we have all looked forward to for these many years — the Golden An-

niversary of the founding of the K.S.K.J., the mother of all Slovensian fraternal societies.

Today we are able to boast of the largest number of members, the greatest financial strength, and the finest fraternal feeling among the members in all the history of the K.S.K.J. This can be attributed to the chosen leadership, and the splendid spirit of co-operation of the members of the various societies. Such a combination can produce but one result—Progress!

May I extend my sincerest felicitations to my fellow-members of the Supreme Board and to the membership at large on this glorious occasion.

R. G. Rudman,
Member Finance Committee.

A PRAYER

America at war?
Our boys across the sea?
Thou'ret mad! This is some joke!
For nay, it cannot be!

Our boys with guns?
Killing—being killed?
Their voices light and warm with youth—
Those voices being stilled?

They were not taught
To fight with fire and gun—
They had their games as they grew up,
They learned to play and run—

But wait—whose game is this?
It is not theirs, I say!

Whose is this ghastly, greedy plan

That takes them far away?

You say our schools teach war?
Our factories make tanks and guns
To heap destruction on the world?
Great God, what have we done!

Did we forget to trust and love?
Did we forget to pray?
Were we asleep while others toiled
And planned this dreadful day?

America, "Land of the Free"—
No more does freedom ring;
Men and boys sent off to war
Cannot of freedom sing.

They want their homes,
Not foreign battle scene;
They want to see those fields of corn,
And brooks, and pastures green.

"America, the Beautiful"—
They love thy rocks and rills;
Oh, bring them home to gaze once more
Upon thy templed hills.

Protect them and be with them, Lord—
Those boys, from shore to shore;
Speed the day of victory
When they'll come home once more.

Turn the hearts of those who seek
To pilfer, slave, and kill;
Teach them that Thou alone are God;
Teach them to seek Thy Will.

Oh, make them understand the wrong,
The uselessness of war,
And in its stead seek brotherhood
And peace forevermore.

—Marion Louis Upp, Lorain, Ohio.

KSKJ WOMEN WILL CO-OPERATE

During the past 50 years of the women of the Union have the KSKJ's existence, women members have played a humble although important role. It may be said that in part the organization was founded with the purpose of aiding the life partners of male members.

Athletically, women members have augmented the various mammoth sport programs of the Union, and now that the war has curtailed the sports program by placing our boys on the battlefield rather than on the athletic field, the women have been carrying on with drill teams and activity clubs.

Drill and cadet teams will participate in the anniversary celebration in Joliet. It will be an indication that the women are carrying on while the men are in battle. It will be a display of the same co-operation that has been given for years, a co-operation that is alive now, a spirit of helpfulness in deed that will continue in the future.

Jean M. Tezak,
Director of Juvenile and Women's Activities.

Paper tonnage allocated by WPB to all graphic arts industries for 1944 will be roughly 70 per cent of 1941 consumption... Newsprint will be 23.6 per cent under the first quarter of 1941, based on net paid circulation... Magazines will be cut from 941,000 tons in 1942 to 711,500 tons in 1944, Book publishers from 142,036 tons in 1942 to 108,280 tons. Commercial printing is reduced to 220,250 tons.

To establish telephone communications across an almost impassable glacier in Alaska, the glacier was "bombed" with reels of wire dropped by an Army bomber along a line staked out in the snow.

—FOR VICTORY: BUY BONDS—

VET EDITOR

OUR PAGE WAR KITCHEN

By
FRANCES JANČER
1110 Third St.
La Salle, Ill.

Stanley P. Zupan

How the following story ever ran through printer's ink will be a surprise to many and most of all to Stanley P. Zupan, the modest young man who has been editing the Our Page section for the past 17 years.

Stan, dean of English editors of Slovenian organization papers, who has taken journalism courses in order to give the KSKJ a better English section, is of the opinion that a newspaperman never makes a good story until he is dead, and then he is only worth a few lines in the obit column.

How these few lines were inserted in this jubilee issue, without Stan's knowledge, will remain a mystery to all, especially to Stan.

However, 17 years — week after week and no vacations — with only few omissions, and that because of pressing official news — is a record to be commended.

Stan, born Jan. 9, 1906, started in this world in Jersey City N. J., whence he followed his parents to New York City, Duluth, Minn., returned to New York, Chicago, Joliet, and Cleveland. He has been in Cleveland since 1924. In all that time he acquired six brothers, all now in the service of Uncle Sam's army, and two sisters.

Stan was always a big KSKJ sports booster. He was present at the organization of one of the first booster clubs in the Union, the St. Joseph Sports of Cleveland. He attended numerous athletic contests in order to write them up.

He started his college career at Joliet Junior College in 1923 and finally merited a Bachelor of Arts degree from Western Reserve University in 1935, after persistent application of night courses. He is also a graduate of the Cleveland Advertising School.

He is adept in translating from Slovenian into English, and has translated many official records for the Union.

At the start of his service with the KSKJ, Stan was appointed by the Supreme Board. At the Indianapolis Convention, 10 years ago, it was decided that the editor-in-chief be responsible for the entire paper, and since that time he has been aiding his father.

A capable speaker, he has appeared before conventions and numerous lodge functions.

At present he is earning his living as an expeditor for the Marquette Metal Products Co. of Cleveland, with whom he has been associated for the past two years.

What does he think of the KSKJ? A statement made recently:

"The Our Page has always mirrored the action of youth in our organization. At present the reflection is vague, locally, but just wait until our over 3600, the spark and youth of our Union, return from the battle zones, then the Our Page and the organization will hold its shape. Pour into buttered pans and mark into squares."

The daily gasoline consumption of the U. S. Army and Navy would fill 2,765 large-size railroad tank cars, or 46 trains of 60 tank cars each.

DIVE BOMBER IS "SPIRIT OF KSKJ"

Thousands witnessed the christening services Oct. 17, 1943, at the Municipal Airport in Chicago, when planes were christened in recognition for participation in the Third War Loan Drive. The KSKJ purchased \$300,000.00 of War Bonds which were credited to the school of KSKJ.

Above photo shows parishioners and school children in outstanding showing in the drive which resulted in the Treasury Department's decision to name a bomber "Victory of KSKJ."

"OUR CORNER"

Office of Juvenile and Women's Activities K. S. K. J.

Fifty years is a long time in anyone's life and in the life of an organization it is a milestone which is pretty difficult to reach. However, the KSKJ as an organization, has reached this goal and we are indeed very proud and grateful to have had such good leadership which guided us on to this success.

The women members have come along quite a bit in our KSKJ and have been active in sports movements right along. In membership campaigns the women's lodges have always endeavored to reach the quotas assigned to them and have succeeded in the highest percentages.

At each convention a little more distinction has been given the women and so at the last convention a new office was organized — "The office of Juvenile and Women's Activities."

The work of this office is very difficult in that it has been a little slow in securing the co-operation of the women and juvenile members. The director and assistant of this office have tried in many ways to stimulate interest among the members, but they alone cannot succeed without the co-operation of the women and juveniles. A lot of good could be derived from this Office both for the individual members and for the organization in general.

Some time ago we started a column under "Our Corner" in the Our Page but after a short time it was dropped. The reason for this I am sure is that there is not enough activity in the different lodges at this time due to conditions, etc., and the officers and lodge members probably have nothing too interesting to report as

all over the world that is a credit to them, their relatives, their country — and as they are ours, to the KSKJ.

An organization that was founded and built by our parents for us by sacrifice, toil, and hardship must be appreciated and promulgated for our children. It will be, for the youth of our organization has recognized that the KSKJ is their organization."

J. D.

they might think. We have had a decline in activities and sports in our section of the country and I presume it is the same in all. We will, however, try to stimulate some sort of activities now again as the fall approaches and in this way have something to write in "Our Corner." As stated before, this office is new and as such needs a lot of time and work to make it a success. But with an organization such as the KSKJ behind it, no office can fail, and we have already had some success with organization of Cadet groups, bowling leagues, etc., which are a credit to the organization. The KSKJ has much to offer, and it would be wise for each and every member of the KSKJ to interest himself in some sport which is tied up with the K. S. K. J. Let's see what can be done about it!

In the KSKJ we have, to begin with, two of the mightiest weapons on this earth and they are Brotherly Love, Fraternal Spirit and Faith; with these weapons the most successful battles have been won throughout the world and these are the weapons which helped the KSKJ to carry on and reach this Golden Jubilee. The work is not yet completed, and we hope and pray that God will help us fight on under the leadership of such loyal and staunch members to whom we owe every honor and praise.

As the Assistant of the Office of Juvenile and Women's Activities, I take this opportunity to congratulate the entire membership and officers of the KSKJ at the occasion of this Golden Jubilee. Each and every member can feel that they have in some way helped our organization to reach this goal, and together we will all look forward to the Diamond Jubilee if not for ourselves for our juveniles.

Frances Lokar.

Service with the armed forces may increase size of shoe needed. Might also affect fit of wearing apparel. Don't think that the color "khaki" will carry any added sales appeal. Just watch the purchases of that fellow just out of the Army or Navy.

THE BIRTH OF KSKJ

Continue from Page 15) The following societies were accepted into the KSKJ: St. Joseph, Joliet, Ill. Knights of St. George, Joliet, Ill.

SS. Cyril and Methodius, Joliet, Ill.

St. John the Baptist, Joliet, Ill.

SS. Cyril and Methodius, Tower, Minn.

SS. Cyril and Methodius, Ely, Minn.

Holy Family, La Salle, Ill. St. Martin, Chicago, Ill. St. Rochus, Clinton, Ia. St. Joseph, Forest City, Pa.

The following supreme board was elected: Joseph Stukel, president; Stephen Pašić, vice president; Michael Wardjan, secretary; Ivan Pakiž, assistant secretary; Steve Stanfel, treasurer; Matt Brunski, John Oberstar, Peter Miketič, trustees; spiritual director, the Rev. F. S. Šusteršič.

Security bonds for bonded officers to be secured by May 1, 1894, and are to be recorded.

The following committee was selected to examine bonds and securities: John Metež, Anton Golobič and Steve Kuhar. When the society bonds are obtained and approved by the committee they are to be sent to the first trustee, Matt Brunski, Chicago, Ill., who in turn is to place them in a Chicago bank.

The security bond for \$500 on Ivan Pakiž, examined by Msgr. Buh and Steve Pašić, entrusted to Msgr. Buh.

There being no further business, the convention adjourned April 2, 1894, after receiving the congratulations and best wishes for success from Msgr. Buh.

Michael Wardjan, Recording Secretary. Joseph Stukel, President.

N. B. Minutes approved at the second convention in Tower, Minn.

Reduction of types of wooden containers for shipping fresh fruits and vegetables from several hundred to 72 and re-use of old containers will save about 6,000 tons of steel this year and 300 million board feet of lumber.

Limitation of the variety and tonnage of greeting cards is expected to save 23,600 tons of paper this year.

KSKJ FIFTY YEARS

(Continued from Page 13) fine KSKJ fraternal spirit) are the KSKJ Bowling and Duckpin Tournaments, which are a source of pride and happiness to the KSKJers, for these events are known as the Annual Goodwill Conventions. For the duration, basketball, baseball and softball contests have been curtailed, but with the return of Peace, they will be resumed. Now, we also have Girls' Cadets groups which have been organized in the different communities.

The acid test of an organization is the spirit of its membership as a whole, and the principles laid down by the management and leadership. In this phase, the KSKJ has not been found wanting. It was the splendid, courageous and fearless leadership with the help of the spirited individual members which led the way and laid the path of prosperity and progress for the past 50 years. The reason that the KSKJ was and is so strong in its leadership and spirit is the fact that the original founders and their successors foresaw that an organization in order to be successful must be made up of the wisdom and counsel of the older members and the dash and spirit of the younger members. That is why in the past history of the KSKJ we see that the old and the young members were represented on the Supreme Boards, in the Conventions, on the local lodge boards, and other local activity committees. Thus the K. S. K. J. has shown and proven that the wise counsel of the older members gained by experience plus the spirit of the younger members would assure the continued success of the KSKJ.

Thus we see that the path was not an easy one, but that the fine KSKJ fraternal spirit shown by the supreme and local lodge officers, the conventions, and the individual members paved the way for the tremendous growth in membership and finances.

Today, countless thousands of our members are working in the mills, in the mines, and on the farms, producing the necessary goods and foods to insure a speedy and successful conclusion and victory in this world struggle against the oppressors of free peoples.

In this epic battle, we have approximately 3700 members in the armed services of our country. Wise leadership has again shown the way of true fraternalism and brotherhood by adopting the resolution to pay in full all claims of death, accident, operation and sick benefits to the members in the armed forces, provided such members were insured for these benefits. To insure the payment of such claims, the Patriotic Fund was established, into which each member, except those in the armed services, pays a monthly assessment of ten cents. When this struggle is over, we will be able to accomplish much good for the returning service members.

The security bond for \$500 on Ivan Pakiž, examined by Msgr. Buh and Steve Pašić, entrusted to Msgr. Buh.

Up to July 1st of this year, twenty-eight members have made the supreme sacrifice while serving our country. May God grant them everlasting peace and happiness in Heaven and may He alleviate the sorrows of those they left behind.

The past 50 golden years have been very successful, so that today the KSKJ is a financially strong and sound organization of more than \$5,600,000.00 in assets and more than 39,300 members. If we keep up the ideals and principles of our predecessors, the K. S. K. J. should prosper even more in the next 50 years, because the K. S. K. J. was or-

KSKJ PROGRESSED

(Continued from Page 13) ber can be proud of. On its course of true fraternalism it has encountered occasional storms involving personalities but in the end it has always maintained its true course based on the power of fraternal brotherhood which exists within its broad coverage.

Today as we look into the dawn of a most critical era, our KSKJ Union can be assured as to its future. It has lived thru the years in the spirit in which it was organized in 1894 — to help its brothers and sisters. In the spirit in which it was organized, so has it lived and will continue to live. For it has in its great forces of fraternalism and Americanism found the road to reverence for God and Country. This good influence has filled our hearts and minds in a united effort to make democracy and the American manner of living the beacon of hope and happiness for all in the future. We are doing our small part in these trying days and in the spirit of true fraternalism we can continue in our work, being honest with ourselves and our brother. In this tenet, men and nations would become dependable, and we could then enjoy stability and freedom. For the nearer men and nations come to having faith in each other, the nearer will they come to peace on earth. Fraternalism is one of the shining beacons which we can follow. The K. S. K. J. represents that spirit of fraternalism which we should continue to follow.

Fifty years of golden opportunities to serve the Slovene Catholics of America. The K. S. K. J. has carried on a program that answered the call of young and old thru all these years. Its past is the foundation for the future. With fifty years of fraternal true American life the KSKJ has everything for which you as a member can be proud of. Work for the future continued success of the KSKJ and the KSKJ will grow in the measure that it deserves.

Joseph J. Zore,
KSKJ Athletic Director.

HELLO, FELLOWS!

KSKJ men and women in the services of the U. S. A., are invited to write to the Glasilos!

Just as the soldier is pleased with a letter at mail call, so will the readers welcome news.

Address communications to: Glasilo, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

IN LOVING MEMORY
OF
"DAD"
JOSEPH LOKAR
who passed away three years ago—July 26

Memories are wondrous things
That thru the years live on
Like blossoms rare

That scent the air

So do life's memories cling
And as the years go rolling by

What could one cherish more
Than loving memories of you—

Dear Dad
Sadly missed by
Justine and Frances

Mrs. Mary Turk
Joseph and Frank
Pittsburgh, Pa.

organized upon that good solid foundation of brotherhood under that excellent and grand motto: "ALL FOR FAITH, HOME AND NATION."

Matt F. Slana,
Supreme Treasurer.